

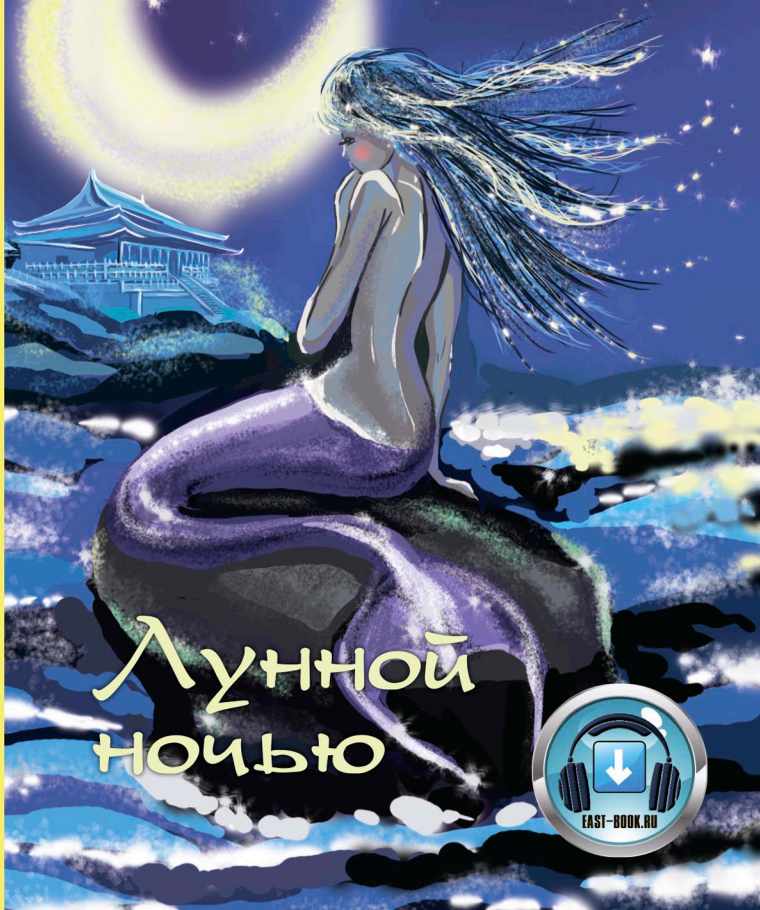
ИЛЬИ ФРАНКА

МЕТОД
ОБУЧАЮЩЕГО
ЧТЕНИЯ

ВКН

Учим язык, читая
ИНТЕРЕСНЫЕ КНИГИ!

ЯПОНСКИЙ с Огава Мимэй

Лунной
ночью

小川未明

日本のアンデルセンの小説

Японский с Огава Мимэй

ЛУННОЙ НОЧЬЮ

Сказки японского Андерсена

Пособие подготовила Елена Денисова

ВКН

Москва

2019

УДК 811.521'27
ББК 81.2Япо-93
Я70

Редактор *Илья Франк*
Художник *Ольга Гушанская*

Я70 Японский с Огава Мимэй. Лунной ночью: Сказки японского Андерсена = 小川未明. 日本のアンデルセンの小説 / пособие подгот. Елена Денисова. — М.: Издательство ВКН, 2019. — 144 с. — (Метод обучающего чтения Ильи Франка).

ISBN 978-5-7873-1237-9

Избранные сказки «японского Андерсена» Огава Мимэй, исполненные, подобно произведениям великого датчанина, поэзии и глубокого философского смысла, адаптированы в настоящем издании по методу Ильи Франка: снабжены транскрипцией, дословным переводом на русский язык и необходимым лексико-грамматическим комментарием.

Уникальность метода заключается в том, что запоминание слов и выражений происходит за счет их повторяемости, без заучивания и необходимости использовать словарь.

Пособие способствует эффективному освоению языка, может служить дополнением к учебной программе.

Для широкого круга лиц, изучающих японский язык и интересующихся японской культурой.

УДК 811.521'27
ББК 81.2Япо-93

© Е. Денисова, 2018
© И. Франк, 2018
© ООО «Издательство ВКН», 2019

Как читать эту книгу

Уважаемые читатели!

Перед вами — НЕ очередное учебное пособие на основе исковерканного (сокращенного, упрощенного и т. п.) авторского текста.

Перед вами прежде всего — ИНТЕРЕСНАЯ КНИГА НА ИНОСТРАННОМ ЯЗЫКЕ, причем на настоящем, «живом» языке, в оригинальном, авторском варианте.

От вас вовсе не требуется «сесть за стол и приступить к занятиям». Эту книгу можно читать где угодно, например, в метро или лежа на диване, отдыхая после работы. Потому что уникальность метода как раз и заключается в том, что запоминание иностранных слов и выражений происходит ПОДСПУДНО, ЗА СЧЕТ ИХ ПОВТОРЯЕМОСТИ, БЕЗ СПЕЦИАЛЬНОГО ЗАУЧИВАНИЯ И НЕОБХОДИМОСТИ ИСПОЛЬЗОВАТЬ СЛОВАРЬ.

Существует множество предрассудков на тему изучения иностранных языков. Что их могут учить только люди с определенным складом ума (особенно второй, третий язык и т. д.), что делать это нужно чуть ли не с пеленок и, самое главное, что в целом это сложное и довольно-таки нудное занятие.

Но ведь это не так! И успешное применение Метода чтения Ильи Франка в течение многих лет доказывает: НАЧАТЬ ЧИТАТЬ ИНТЕРЕСНЫЕ КНИГИ НА ИНОСТРАННОМ ЯЗЫКЕ МОЖЕТ КАЖДЫЙ!

Причем
НА ЛЮБОМ ЯЗЫКЕ,
В ЛЮБОМ ВОЗРАСТЕ,
а также С ЛЮБЫМ УРОВНЕМ ПОДГОТОВКИ (начиная с «нулевого»)!

Сегодня наш Метод обучающего чтения — это почти триста книг на пятидесяти языках мира. И более миллиона читателей, поверивших в свои силы!

Итак, «как это работает»?

Откройте, пожалуйста, любую страницу этой книги. Вы видите, что текст разбит на отрывки. Сначала идет адаптированный отрывок — текст с вкрапленным в него дословным русским переводом и небольшим лексико-грамматическим комментарием. Затем следует тот же текст, но уже неадаптированный, без подсказок.

Если вы **только начали** осваивать японский язык, то вам **сначала нужно читать текст с подсказками, затем — тот же текст без подсказок**. Если при этом вы забыли значение какого-либо слова, но в целом все понятно, то не обязательно искать это слово в отрывке с подсказками. Оно вам еще встретится. Смысл неадаптированного текста как раз в том, что какое-то время — пусть короткое — вы «плывете без доски». После того как вы прочитаете неадаптированный текст, нужно читать следующий, адаптированный. И так далее. Возвращаться назад — с целью повторения — НЕ НУЖНО! Просто продолжайте читать ДАЛЬШЕ.

Сначала на вас хлынет поток неизвестных слов и форм. Не бойтесь: вас же никто по ним не экзаменует! По мере чтения (пусть это произойдет хоть в середине или даже в конце книги) все «утрается», и вы будете, пожалуй, удивляться: «Ну зачем опять дается перевод, зачем опять приводится исходная форма слова, все ведь и так понятно!»

Когда наступает такой момент, «когда и так понятно», вы можете поступить наоборот: **сначала читать неадаптированную часть, а потом заглядывать в адаптированную.** Этот же способ чтения можно рекомендовать и тем, кто осваивает язык не «с нуля».

Язык по своей природе — средство, а не цель, поэтому он лучше всего усваивается не тогда, когда его специально учат, а когда им естественно пользуются — либо в живом общении, либо погрузившись в интересное чтение. Тогда он учится сам собой, подспудно.

Для запоминания нужны не сонная, механическая зубрежка или вырабатывание каких-то навыков, а новизна впечатлений. **Чем несколько раз повторять слово, лучше повстречать его в разных сочетаниях и в разных смысловых контекстах.** Основная масса общеупотребительной лексики при том чтении, которое вам предлагается, запоминается без зубрежки, естественно — за счет повторяемости слов. Поэтому, прочитав текст, не нужно стараться заучить слова из него. «Пока не усвою, не пойду дальше» — этот принцип здесь не подходит. Чем интенсивнее вы будете читать, чем быстрее бежать вперед, тем лучше для вас. В данном случае, как ни странно, чем поверхностнее, чем расслабленнее, тем лучше. И тогда объем материала сделает свое дело, количество перейдет в качество. Таким образом, все, что требуется от вас, — это просто почитать, думая не об иностранном языке, который по каким-либо причинам приходится учить, а о содержании книги!

Главная беда всех изучающих долгие годы какой-либо один язык в том, что они занимаются им понемножку, а не погружаются с головой. Язык — не математика, его надо не учить, к нему надо привыкать. Здесь дело не в логике и не в памяти, а **в навыке.** Он скорее похож в этом смысле на спорт, которым нужно заниматься в опре-

деленном режиме, так как в противном случае не будет результата. Если сразу и много читать, то свободное чтение по-японски — вопрос трех-четырех месяцев (начиная «с нуля»). А если учить помаленьку, то это только себя мучить и буксовать на месте. Язык в этом смысле похож на ледяную горку — на нее надо быстро взбежать! Пока не взбежите — будете скатываться. Если вы достигли такого момента, когда свободно читаете, то вы уже не потеряете этот навык и не забудете лексику, даже если возобновите чтение на этом языке лишь через несколько лет. А если не доучили — тогда все выветрится.

А что делать с грамматикой? Собственно, для понимания текста, снабженного такими подсказками, знание грамматики уже не нужно — и так все будет понятно. А затем происходит привыкание к определенным формам — и грамматика усваивается тоже подспудно. Ведь осваивают же язык люди, которые никогда не учили его грамматику, а просто попали в соответствующую языковую среду. Это говорится не к тому, чтобы вы держались подальше от грамматики (грамматика — очень интересная вещь, занимайтесь ею тоже), а к тому, что приступать к чтению данной книги можно и без грамматических познаний.

Эта книга поможет вам преодолеть важный барьер: вы наберете лексику и привыкнете к логике языка, сэкономив много времени и сил. Но, прочитав ее, не нужно останавливаться, продолжайте читать на иностранном языке (теперь уже действительно просто поглядывая в словарь)!

Отзывы и замечания присылайте, пожалуйста,
по электронному адресу frank@franklang.ru

小川未明

日本のアンデルセンの小説

赤い蠟燭と人魚

Akai rōsoku to ningyo

(Красные свечи и русалочка)

—

人魚は、南の方の海にばかり棲んでいるのではありません。 **Ningyo wa, minami no hō no umi ni bakari sunde iru no de wa arimasen** (русалки в южных морях только живут то что — это не так = русалки живут не только в южных морях; *ningyo* — русалка /букв. «человекорыба»/; *bakari* — только). 北の海にも棲んでいたのです。 **Kita no umi ni mo sunde ita no de arimasu** (в северных морях тоже жили; *no* — частица, в конце предложения обычно служит для придания речи большей эмоциональности или для привязки к контексту; в данном случае является частью авторского стиля повествования).

北方の海の色は、青うございました。 **Hoppō no umi no iro wa, aō gozaimashita** (северных морей цвет — синий; *aō gozaimasu* — вежливая форма прилагательного; в настоящее время данная форма ис-

пользуется довольно ограниченно). ある時、岩の上に、女の人魚があがって、あたりの景色を眺めながら休んでいました。 **Aru toki, iwa no ue ni, onna no ningyo ga agatte** (однажды на утеса вершину женщина-русалка поднялась и), **atari no keshiki wo nagame-nagara yasunde imashita** (окружающим пейзажем любуясь, отдыхала; суффикс *-nagara* присоединяется к *masu*-форме глагола и служит для образования деепричастия, показывая, что действия совершаются одновременно).

雲間から洩れた月の光がさびしく、波の上を照していました。 **Kumoma kara moreta tsuki no hikari ga sabishiku** (сквозь облака пробивавшийся лунный свет печально; *kumoma* — просвет между облаками; *ta* — промежуток, пространство), **nami no ue wo terashite imashita** (волны освещал). どちらを見ても限らない、物凄い波がうねうねと動いているのであります。 **Dochira wo mitemo** (куда ни посмотри) **kagirinai, mono-sugoi nami ga** (бескрайние, удивительные волны; *kagiri* — предел, лимит; *kagirinai* — беспредельный, бескрайний; приставка *моно-* присоединяется к прилагательным и подчеркивает сильную степень выраженности признака: *моно-omoshiroi* — крайне интересно, *моно-shizuka* — очень тихо и т. д.) **une-une to ugoite iru no de arimasu** (волнуясь, двигались; наречие *уне-уне* происходит от глагола *унегу* — извиваться, вздыматься /о волнах/).

人魚は、南の方の海にばかり棲んでいるのではありません。北の海にも棲んでいたのです。

北方の海の色は、青うございました。ある時、岩の上に、女の人魚があがって、あたりの景色を眺めながら休んでいました。

雲間から洩れた月の光がさびしく、波の上を照していました。どちらを見ても限らない、物凄い波がうねうねと動いているのです。

なんという淋しい景色だろうと人魚は思いました。 **Nan to iu sabishii keshiki darō to ningyo wa omoimashita** (какой печальный пейзаж, — русалка думала). 自分達は、人間とあまり姿は変っていない。 **Jibun-tachi wa, ningen to amari sugata wa kawatte inai** (мы от людей практически телом не отличаемся; *sugata* — вид, фигура, силуэт). 魚や、また底深い海の中に棲んでいる気の荒い、いろいろな獣物等とくらべたら、どれ程人間の方に心も姿も似ているか知れない。 **Sakana ya, mata soko-bukai umi no naka ni sunde iru ki no arai, iro-iro na kemono nado to kurabetara** (с рыбами или в глубоководных морях живущими свирепыми разными существами сравнить если), **dore hodo ningen no hō ni kokoro mo su-**

gata mo nite iru ka shirenai (насколько же /мы/ на людей и душой, и телом похожи)?! **それなのに、自分達は、やはり魚や、獣物等といっしょに、冷たい、暗い、気の滅入りそうな海の中に暮らさなければならないというのはどうしたことだろうと思いました。** **Sore da noni, jibun-tachi wa, yahari sakana ya, kemono nado to issho ni** (несмотря на это, мы все-таки с рыбами и зверями вместе; *в современном японском языке вместо -da noni более привычно использование -na noni*) **tsumetai, kurai, ki no meirisō na umi no naka ni** (в холодном, темном, унылом море; *ki ga teiru — огорчаться, впадать в уныние*) **kurasanakereba naranai to iu no wa dō shita koto darō** (жить должны то что, почему же = почему же мы должны жить в море вместе с рыбами) **to omoimashita** (размышляла).

なんという淋しい景色だろうと人魚は
 と思いました。自分達は、人間とあまり姿は
 変っていない。魚や、また底深い海の中に
 棲んでいる気の荒い、いろいろな獣物等と
 くらべたら、どれ程人間の方に心も姿も似
 ているか知れない。それなのに、自分達は、
 やはり魚や、獣物等といっしょに、冷たい、
 暗い、気の滅入りそうな海の中に暮らさな
 なければならないというのはどうしたことだ
 ろうと思いました。

長い年月の間、話をする相手もなく、いつも明るい海の面を憧がれて暮らして来たことを思いますと、人魚はたまらなかったのであります。 **Nagai toshitsuki no aida** (долгое время; слово 年月 можно прочесть двумя способами: *nep-getsu* и *toshitsuki*, и то и другое имеет значение «время» /букв. «годы и месяцы»/, но *toshitsuki* является более литературным, художественным вариантом), **hanashi wo suru aite mo naku** (разговор вести /чтобы/ собеседников не имея), **itsumo akarui umi no men wo akogarete** (всегда о светлой моря поверхности мечтая) **kurashite kita koto wo omoimasu to** (прожила то что, думала когда), **ningyo wa tamaranakatta no de arimasu** (русалка невыносимо /печально/ себя чувствовала). そして、月の明るく照す晩に、海の面に浮んで岩の上に休んでいろいろな空想に耽るのが常でありました。 **Soshite, tsuki no akaruku terasu ban ni** (и, луна когда ярко светила, вечерами), **umi no men ni ukande** (на моря поверхность выплыв) **iwa no ue ni yasunde** (на утесе отдыхая) **iro-iro na kūsō ni fukeru no ga** (разным фантазиям предавалась; *fukeru* — /зд./ погружаться, предаваться) **tsune de arimashita** (/это/ привычным делом было).

長い年月の間、話をする相手もなく、いつも明るい海の面を憧がれて暮らして来たことを思いますと、人魚はたまらなかった

のであります。そして、月の明るく照す晩に、海の面に浮んで岩の上に休んでいろいろな空想に耽るのが常でありました。

「人間の住んでいる町は、美しいということだ。 “**Ningen no sunde iru machi wa** (люди где живут, город = город, где живут люди), **utsukushii to iu koto da** (прекрасен). 人間は、魚よりもまた獣物よりも人情があつてやさしいと聞いている。 **Ningen wa, sakana yori mo mata kemono yori mo ninjō ga atte, yasashii to kiite iru** (люди с рыбами по сравнению и со зверями по сравнению чувства имеют, добрые /они/ — так /я/ слышала; *ninjō ga aru — добрый*). 私達は、魚や獣物の中に住んでいるが、もっと人間の方に近いのだから、人間の中に入って暮されないことはないだろう」と、人魚は考えたのであります。 **Watashi-tachi wa, sakana ya kemono no naka ni sunde iru ga** (мы рыб и зверей среди живем, но), **motto ningen no hō ni chikai no da kara** (именно к людям ближе = больше на людей похожи, поэтому), **ningen no naka ni haitte kurasarenai koto wa nai darō** (к людям придя, /с ними/ жить сможем, наверное; для японского языка характерно наложение двух отрицательных форм или конструкций, которые в совокупности дают «плюсовое» значение)”, **to ningyo wa kangaeta no de arimasu** (русалка размышляла).

「人間の住んでいる町は、美しいということだ。人間は、魚よりもまた獣物よりも人情があってやさしいと聞いている。私達は、魚や獣物の中に住んでいるが、もっと人間の方に近いのだから、人間の中に入って暮されないことはないだろう」と、人魚は考えたのであります。

その人魚は女でありました。 **Sono ningyo wa onna de arimashita** (эта русалка женщиной была). そして妊娠でありました。 **Soshite mimochi de arimashita** (а еще беременна была; слово 妊娠 обычно читается *ninshin*, а *mimochi* — в данном случае авторский, литературный вариант чтения). 私達は、もう長い間、この淋しい、話をするものもない、北の青い海の中で暮らして来たのだから、もはや、明るい、賑かな国は望まないけれど、これから産れる子供に、こんな悲しい、頼りない思いをせめてもさせたくないものだ。 **Watashi-tachi wa, mō nagai aida** (мы уже давно /букв. долгое время/), **kono sabishii** (в этом печальном), **hanashi wo suru mono mo nai** (собеседников не имея), **kita no aoi umi no naka de kurashite kita no da kara** (в северном синем море прожили, поэтому), **mohaya, akarui, nigiyaka na kuni wa nozomanai keredo** (уже светлой, шумной

страны не увидим, однако; *nozomi* — /зд./ видеть), **kore kara umareru kodomo ni** (в скором времени родящемуся ребенку), **konna kanashii, tayori nai omoi wo semete mo sasetakunai mono da** (таких печальных, безысходных мыслей позволить не хочу).

子供から別れて、独りさびしく海の中に暮らすということは、この上もない悲しいことだけれど、子供が何処にいても、仕合せに暮らしてくれたなら、私の喜びは、それにましたことはない。 **Kodomo kara wakarete, hitori sabishiku umi no naka ni kurasu to iu koto wa** (с ребенком расставшись, в одиночестве печально в море жить), **kono ue mo nai kanashii koto da keredo** (этого сверх ничего печальнее нет = нет ничего печальнее этого, однако), **kodomo ga doko ni itemo, shiawase ni kurashite kureta nara** (ребенок, где бы он ни был, счастливо жить будет если), **watashi no yorokobi wa, sore ni mashita koto wa nai** (моей радости предела не будет).

その人魚は女でありました。そして妊娠でありました。私達は、もう長い間、この淋しい、話をするものもない、北の青い海の中で暮らして来たのだから、もはや、明るい、賑かな国は望まないけれど、これから産れる子供に、こんな悲しい、頼りない思いをせめてもさせたくないものだ。

子供から別れて、独りさびしく海の中に暮らすということは、この上もない悲しいことだけれど、子供が何処にいても、仕合せに暮らしてくれたなら、私の喜びは、それにましたことはない。

人間は、この世界の中で一番やさしいものだと聞いている。 **Ningen wa, kono sekai no naka de ichiban yasashii mono da to kiite iru** (люди — на этом свете самые добрые существа, я слышала). そして可哀そうな者や頼りない者は決していじめたり、苦しめたりすることはないと聞いている。 **Soshite kawaiisō na mono ya tayori nai mono wa kesshite ijimetari, kurushimetari suru koto wa nai to kiite iru** (и над несчастными людьми и беспомощными людьми ни в коем случае не издеваются, не мучают /их/, я слышала). 一旦手附けたなら、決して、それを捨てないとも聞いている。 **Ittan tetsuketa nara, kesshite, sore wo sutenai to mo kiite iru** (однажды возьмут кого-то /к себе/ если, ни за что его не бросят, такое тоже слышала). 幸い、私達は、みんなよく顔が人間に似ているばかりでなく、胴から上は全部人間そのままなのであるから——魚や獣物の世界でさえ、暮らされるところを見れば——その世界で暮らされないことはない。 **Saiwai,**

watashi-tachi wa, minna yoku kao ga ningen ni nite iru bakari de naku (к счастью, мы все очень лицом на людей похожи, и не только это = мы не только лицом на людей похожи), **dō kara ue wa zenbu ningen sono mama na no de aru kara** (от пояса вверх полностью — как люди, поэтому)... **sakana ya kemono no sekai de sae, kurasareru tokoro wo mireba** (в мире рыб и зверей даже жить можем то что, посмотреть если = если посмотреть, что мы можем жить вместе с рыбами)... **sono sekai de kurasarenai koto wa nai** (/то и/ в этом = человеческом мире жить сможем /букв. не может быть такого, что не сможем/). 一度、人間が手に取り上げて育ててくれたら、決して無慈悲に捨てることもあるまいと思われる。 **Ichido, ningen ga te ni toriagete sodatete kuretara** (единожды люди /ребенка/ к себе возьмут и воспитают если), **kesshite mujihi ni suteru koto mo aru mai** (ни в коем случае безжалостно бросить не смогут) **to omowareru** (думается).

人魚は、そう思ったのでありました。 **Ningyo wa, sō omotta no de arimashita** (русалка так думала).

人間は、この世界の中で一番やさしいものだとしている。そして可哀そうな者や頼りない者は決していじめたり、苦しめたりすることはないとしている。一旦手附

けたなら、決して、それを捨てないとも聞いている。幸い、私達は、みんなよく顔が人間に似ているばかりでなく、胴から上は全部人間そのままなのであるから——魚や獣物の世界でさえ、暮らされるところを見れば——その世界で暮らされないことはない。一度、人間が手に取り上げて育ててくれたら、決して無慈悲に捨てることもあるまいと思われる。

人魚は、そう思ったのでありました。

せめて、自分の子供だけは、賑やかな、明るい、美しい町で育てて大きくしたいという情から、女の人魚は、子供を陸の上に産み落そうとしたのであります。 **Semete, jibun no kodomo dake wa** (по крайней мере, своего ребенка хотя бы), **nigiyaka na, akarui, utsukushii machi de sodatete ōkiku shitai** (в шумном, светлом, прекрасном городе воспитать и вырастить хочу) **to iu nasake kara** (от такого желания = этого желая), **onna no ningyo wa, kodomo wo riku no ue ni umiotosō to shita no de arimasu** (женщина-русалка ребенка на суше родить решила). そうすれば、自分は、もう二たび我子の顔を見ることは出来ないが、子供は人間の仲間入りをして、幸福に生活をするであろうと思ったからで

あります。Sō sureba (так сделать если), jibun wa, mō nitabi wagako no kao wo miru koto wa dekinai ga (уже снова своего ребенка лицо увидеть не сможет, но), kodomo wa ningen no nakama-iri wo shite (ребенок людьми принят будет и), kōfuku ni seikatsu wo suru de arō (счастливо жить будет, наверное) to omotta kara de arimasu (так думала потому что).

遙か、彼方には、海岸の小高い山にある神社の燈火がちらちらと波間に見えていました。Haruka, kanata ni wa (далеко вдали), kaigan no kodakai yama ni aru jinja no tomoshibi ga (на прибрежной невысокой горе находящегося храма огни) chira-chira to namima ni miete imashita (среди волн мелькали). ある夜、女の人魚は、子供を産み落すために冷たい暗い波の間を泳いで、陸の方に向かって近づいて来ました。Aru yoru, onna no ningyo wa (однажды ночью женщина-русалка), kodomo wo umiotosu tame ni (ребенка родить чтобы) tsumetai kurai nami no aida wo oyoide (холодных, темных волн посреди проплыла), riku no hō ni mukatte chikazuite kimashita (к суше в направлении приблизилась = подплыла к берегу).

せめて、自分の子供だけは、賑やかな、明るい、美しい町で育てて大きくしたいという情から、女の人魚は、子供を陸の上に産み落そうとしたのであります。そうすれ

ば、自分は、もう二たび我子の顔を見ることは出来ないが、子供は人間の仲間入りをして、幸福に生活をするであろうと思ったからであります。

遙か、彼方には、海岸の小高い山にある神社の燈火がちらちらと波間に見えていました。ある夜、女の人魚は、子供を産み落すために冷たい暗い波の間を泳いで、陸の方に向って近づいて来ました。

二

海岸に小さな町がありました。 **Kaigan ni chīsa na machi ga arimashita** (на берегу моря маленький городок был). 町にはいろいろな店がありましたが、お宮のある山の下に小さな蠟燭を商っている店がありました。 **Machi ni wa iro-iro na mise ga arimashita ga** (в городе разные магазины были, а), **o-miya no aru yama no shita ni** (храм где стоял, у горы подножия = у подножия горы, на которой находился храм) **chīsa na rōsoku wo aginatte iru mise ga arimashita** (маленькая свечами торговавшая лавочка стояла).

その家には年よりの夫婦が住んでいました。 **Sono ie ni wa toshiyori no fūfu ga sunde imashita** (в этом доме пожилая супружеская пара жила). お爺さ

んが蠟燭を造って、お婆さんが店で売っていたのであります。 **Ojisan ga rōsoku wo tsukutte, obāsan ga mise de utte ita no de arimasu** (старик свечи делал, старуха в лавке /их/ продавала). この町の人や、また附近の漁師がお宮へお詣りをする時に、この店に立寄って蠟燭を買って山へ上りました。 **Kono machi no hito ya** (этого города люди = жители), **mata fukin no ryōshi ga o-miya e o-mairi wo suru toki ni** (а также окрестные рыбаки, храм посещали когда), **kono mise ni tachiyotte, rōsoku wo katte yama e noborimashita** (в эту лавку заходили и, свечи купив, в гору поднимались).

海岸に小さな町がありました。町にはいろいろな店がありましたが、お宮のある山の下に小さな蠟燭を商っている店がありました。

その家には年よりの夫婦が住んでいました。お爺さんが蠟燭を造って、お婆さんが店で売っていたのであります。この町の人や、また附近の漁師がお宮へお詣りをする時に、この店に立寄って蠟燭を買って山へ上りました。

山の上には、松の木が生えていました。 **Yama no ue ni wa, matsu no ki ga haete imashita**

(на горе сосен деревья росли). その中にお宮がありました。Sono naka ni o-miya ga arimashita (среди них храм располагался). 海の方から吹いて来る風が、松の梢に当って、昼も夜もごうごうと鳴っています。Umi no hō kara fuite kuru kaze ga (с моря дувший ветер), matsu no kozue ni atatte (на сосен ветки попадая), hiru mo yoru mo gō-gō to natte imasu (и днем, и ночью завывал). そして、毎晩のように、そのお宮にあがった蠟燭の火影がちらちらと揺めいていますのが、遠い海の上から望まれたのであります。Soshite, maiban no yō ni (и каждый вечер практически; *оборот -no yō ni употребляется со словами, обозначающими время, в значении «практически», «почти»*), sono o-miya ni agatta rōsoku no hokage ga (в этот храм принесенных свечей тени) chira-chira to yurameite imasu no ga (мерцая, дрожали, и это; *наречие chira-chira to происходит от глагола chiratsuku — мигать, колебаться; yurameku — качаться, трястись*), tōi umi no ue kara nozomareta no de arimasu (из далекого моря увидеть можно было; *nozomi — /зд./ видеть вдали, издалека*).

山の上には、松の木が生えていました。その中にお宮がありました。海の方から吹いて来る風が、松の梢に当って、昼も夜もごうごうと鳴っています。そして、毎晩のように、そのお宮にあがった蠟燭の火影が

ちらちらと揺めいていますが、遠い海の上から望まれたのであります。

ある夜のことであります。 **Aru yoru no koto de arimashita** (однажды ночью дело было). お婆さんはお爺さんに向って、 **Obāsan wa ojīsan ni mukatte** (старуха к старику обращаясь; *-ni mukatte* — обращаясь к кому-либо, в направлении кого-либо / чего-либо),

「私達がこうして、暮らしているのもみんな神様のお蔭だ。 “**Watashi-tachi ga kō shite, kurashite iru no mo minna kami-sama no o-kage da** (мы так живем то что — все это богам благодаря). このお山にお宮がなかったら、蠟燭が売れない。 **Kono o-yama ni o-miya ga nakattara, rōsoku ga urenai** (на этой горе храма не было бы если, свечи продавать не могли бы). 私共は有がたいと思わなければなりません。 **Watakushi-domo wa arigatai to omowanakereba narimasen** (мы благодарны должны быть; *arigatai* — благодарный, признательный). そう思ったついでに、お山へ上ってお詣りをして来ます」と、言いました。 **Sō omotta tsuide ni, o-yama e agatte o-mairi wo shite kimasu** (так подумала раз уж, заодно на гору храм посетить схожу; *poslelog tsuide ni* — заодно, по пути; *o-mairi wo suru* — посещать храм, совершать паломничество)” **to, iimashita** (сказала).

「ほんとうに、お前の言うとおりで。**Hontō ni, o-mae no iu tōri da** (в самом деле, как ты говоришь, так и есть = все как ты говоришь; *последлог -tōri — в соответствии с тем, как*). 私も毎日、神様を有がたいと心でお礼を申さない日はないが、つい用事にかまけて、たびたびお山へお詣りに行きもしない。**Watashi mo mainichi** (я тоже каждый день), **kami-sama wo arigatai to kokoro de o-rei wo mōsanai hi wa nai ga** (богам в душе благодарности слова не гововорил чтобы, ни одного дня нет, однако), **tsui yōji ni kamakete** (как-то все время делами поглощен), **tabi-tabi o-yama e o-mairi ni iki mo shinai** (никак на гору паломничество не совершу). いいところへ気が付きなされた。**Ii tokoro e ki ga tsukinasareta** (вовремя ты заметила). 私の分もよくお礼を申して来ておくれ」と、お爺さんは答えました。**Watashi no bun mo yoku o-rei wo mōshite kite o-kure” to, ojisan wa kotaemashita** (за меня тоже как следует поблагодари, будь добра, — старик ответил).

ある夜のことでありました。お婆さんはお爺さんに向って、

「私達がこうして、暮らしているのもみんな神様のお蔭だ。このお山にお宮がなかったら、蠟燭が売れない。私共は有がたいと思わなければなりません。そう思ったつ

いでに、お山へ上ってお詣りをして来ます」と、言いました。

「ほんとうに、お前の言うとおりで。私も毎日、神様を有がたいと心でお礼を申さない日はないが、つい用事にかまけて、たびたびお山へお詣りに行きもしない。いいところへ気が付きなされた。私の分もよくお礼を申して来ておくれ」と、お爺さんは答えました。

お婆さんは、とぼとぼと家を出かけました。 **Obāsan wa, tobo-tobo to ie wo dekakemashita** (старуха нетвердыми шагами из дома вышла; *наречие tobo-tobo to — медленно идти, волочиться*). 月のいい晩で、昼間のように外は明るかったのであります。 **Tsuki no ii ban de** (лунная ночь /была/), **hiruma no yō ni soto wa akarukatta no de arimasu** (днем словно, на улице светло было = было светло, как днем). お宮へおまいりをして、お婆さんは山を降りて来ますと、石段の下に赤ん坊が泣いていました。 **O-miya e o-mairi wo shite, obāsan wa yama wo orite kimasu to** (в храм паломничество совершив, старуха с горы спустилась когда), **ishidan no shita ni akanbō ga naite imashita** (у каменной лестницы внизу младенец плакал).

「可哀そうに捨児だが、誰がこんな処に捨てたのだろう。 “**Kawaisō ni sutego da ga, dare ga konna tokoro ni suteta no darō** (бедный подкидыш, кто же его в таком месте бросил-то)? それにしても不思議なことは、おまいりの帰りに私の眼に止るというのは何かの縁だろう。 **Sore ni shitemo fushigi na koto wa, o-mairi no kaeri ni watashi no me ni tomaru to iu no wa nani-ka no en darō** (и все же удивительное дело в том, что из храма на обратном пути мне на глаза попался, и это какой-нибудь знак, наверное). このまに見捨て行つては神様の罰が当る。 **Kono mama ni misutete itte wa kami-sama no bachi ga ataru** (так, как есть, брошу /его/ и уйду если, богов наказание падет). きつと神様が私達夫婦に子供のないのを知つて、お授けになつたのだから帰つてお爺さんと相談をして育てましょう」と、お婆さんは、心の中で言つて、赤ん坊を取り上げると、 **Kitto kami-sama ga watashi-tachi fūfu ni kodomo no nai no wo shitte** (непременно боги, что у нас детей нет, узнали), **o-sazuke ni natta no da kara** (и даровали /его/, поэтому) **kaette ojisan to sōdan wo shite sodatemashō** (вернувшись, со стариком посоветуемся и вырастим)” **to, obāsan wa, kokoro no naka de itte** (старуха про себя сказала и), **akanbō wo toriageru to** (ребенка взяла),

「おお可哀そうに、可哀そうに」と言つて、家へ抱いて帰りました。 “**Ō kawaisō ni,**

kawaisō ni” to itte, ie e daite kaerimashita (ой, бедный, бедный, — так говоря, домой с младенцем на руках вернулась; *daki* — обнять, взять на руки).

📖 お婆さんは、とぼとぼと家を出かけました。月のいい晩で、昼間のように外は明るかったのであります。お宮へおまいりをして、お婆さんは山を降りて来ますと、石段の下に赤ん坊が泣いていました。

「可哀そうに捨児だが、誰がこんな処に捨てたのだろう。それにしても不思議なことは、おまいりの帰りに私の眼に止るといえるのは何かの縁だろう。このままに見捨て行つては神様の罰が当る。きっと神様が私達夫婦に子供のないのを知って、お授けになったのだから帰ってお爺さんと相談をして育てましょう」と、お婆さんは、心の中で言つて、赤ん坊を取り上げると、

「おお可哀そうに、可哀そうに」と言つて、家へ抱いて帰りました。

お爺さんは、お婆さんの帰るのを待っていますと、お婆さんが赤ん坊を抱いて帰つて来ました。 **Ojisan wa, obāsan no kaeru no wo matte imasu to** (старик старухи возвращения ждал, и тут), **obāsan**

ga akanbō wo daite kaette kimashita (старуха, младенца держа на руках, вернулась). **そして一部始終をお婆さんはお爺さんに話ますと、Soshite ichibushijū wo obāsan wa ojisan ni hanashimasu to** (и все до мельчайших подробностей старуха старику рассказала когда),

「それは、まさしく神様のお授け子だから、大事にして育てなければ罰が当る」と、お爺さんも申しました。**“Sore wa, masashiku kami-sama no o-sazuke-go da kara, daiji ni shite sodatenakereba bachi ga ataru” to, ojisan mo mōshimashita** (это, несомненно, богами дарованный ребенок, поэтому, бережно воспитывать его не будем если, наказание падет, — старик также сказал).

 お爺さんは、お婆さんの帰るのを待っていますと、お婆さんが赤ん坊を抱いて帰って来ました。そして一部始終をお婆さんはお爺さんに話ますと、

「それは、まさしく神様のお授け子だから、大事にして育てなければ罰が当る」と、お爺さんも申しました。

二人は、その赤ん坊を育てることにしました。**Futari wa** (двое = они; для японского языка характерно минимальное использование личных местоимений;

в качестве замены местоимений используются имена собственные или, как здесь, числительные), **sono akanbō wo sodateru koto ni shimashita** (этого ребенка вырастить решили; конструкция словарная форма глагола + *koto ni suru* — решить что-то сделать). **その子は女の児であつたのであります。Sono ko wa onna no ko de atta no de arimasu** (этот ребенок был девочкой). **そして胴から下の方は、人間の姿でなく、魚の形をしていましたので、お爺さんも、お婆さんも、話に聞いている人魚にちがいないと思いました。Soshite dō kara shita no hō wa** (а от туловища вниз = нижняя часть туловища), **ningen no sugata de naku, sakana no katachi wo shite imashita node** (не человеческого вида, а рыбы форму имела, поэтому), **ojisan mo, obāsan mo, hanashi ni kiite iru ningyo ni chigai nai to omoimashita** (и старик, и старуха, что это в сказках слышанная русалка, не иначе, подумали).

「これは、人間の子じゃないが.....」と、お爺さんは、赤ん坊を見て頭を傾けました。**“Kore wa, ningen no ko ja nai ga** (это не человеческий ребенок вообще-то)...” **to, ojisan wa, akanbō wo mite atama wo katamukemashita** (старик на ребенка посмотрел и голову склонил).

二人は、その赤ん坊を育てることにしました。その子は女の児であつたのでありま

す。そして胴から下の方は、人間の姿でなく、魚の形をしていましたので、お爺さんも、お婆さんも、話に聞いている人魚にちがいないと思いました。

「これは、人間の子じゃないが……」と、お爺さんは、赤ん坊を見て頭を傾けました。

「私もそう思います。 “**Watashi mo sō omoimasu** (я тоже так думаю). しかし人間の子でなくても、なんというやさしい、可愛らしい顔の女の子でありましょう」と、お婆さんは言いました。 **Shikashi ningen no ko de nakutemo** (однако человеческим ребенком не является если даже = даже если это не человеческий ребенок), **nan to iu yasashii, kawairashii kao no onna no ko de arimashō** (какая же добрая и милолицая девочка)” **to, obāsan wa iimashita** (старуха сказала).

「いいとも何でも構わない、神様のお授けなさった子供だから大事にして育てよう。 “**Ii to mo nan demo kamawanai** (ладно, что бы ни было, я не против), **kami-sama no o-sazuke nasatta kodomo da kara** (богами дарованный ребенок, поэтому) **daiji ni shite sodateyō** (бережно воспитаем). きっと大きくなったら、伶俐ないい子になるにちがいない」と、お爺さんも申しました。 **Kitto ōkiku nattara** (неприменно большой станет = вырастет когда), **reiri na**

ii ko ni naru ni chigai nai” to, ojisan mo mōshimashita (умной и хорошей девушкой станет, не иначе, — старик также сказал).

その日から、二人は、その女の子を大事に育てました。Sono hi kara, futari wa, sono onna no ko wo daiji ni sodatemashita (с того дня они эту девочку стали с любовью воспитывать). 子供は、大きくなるにつれて黒眼勝な美しい、頭髪の色のツヤツヤとした、おとなしい伶俐な子となりました。Kodomo wa, ōkiku naru ni tsurete (девочка взросления по мере) kuromegachi na utsukushii (кареглазой, прекрасной), kami no ke no iro no tsuya-tsuya to shita (с волосами блестящими), otonashii reiri na ko to nari-mashita (спокойной и разумной девушкой стала).

「私もそう思います。しかし人間の子でなくても、なんというやさしい、可愛らしい顔の女の子でありましょう」と、お婆さんは言いました。

「いいとも何んでも構わない、神様のお授けなさった子供だから大事にして育てよう。きっと大きくなったら、伶俐ないい子になるにちがいない」と、お爺さんも申しました。

その日から、二人は、その女の子を大事に育てました。子供は、大きくなるにつれ

て黒眼勝な美しい、頭髪の色のツヤツヤとした、おとなしい伶俐な子となりました。

三

娘は、大きくなりましたけれど、姿が変っているので恥かしがって顔を出しませんでした。 **Musume wa, ōkiku narimashita keredo** (девушка большой стала = выросла, но), **sugata ga kawatte iru node** (тело странное было, поэтому) **hazukashigatte kao wo dashimasen deshita** (стыдилась /этого/ и лица не показывала = никому на глаза не показывалась). けれど 一目その娘を見た人は、みんなびっくりするような美しい器量でありましたから、中にはどうかしてその娘を見ようと思って、蠟燭を買いに来た者もありました。 **Keredo hitome sono musume wo mita hito wa** (однако одним взглядом = мельком эту девушку увидевшие люди), **minna bikkuri-suru yō na utsukushii kiryō de arimashita kara** (все удивлялись — настолько прекрасной и милой была поскольку), **naka ni wa dō-ka shite sono musume wo miyō to omotte** (среди них как-нибудь эту девушку увидеть думая), **rōsoku wo kai ni kita mono mo arimashita** (свечи купить приходившие люди были).

お爺さんや、お婆さんは、 **Ojisan ya, obāsan wa** (старик и старуха),

「うちの娘は、内気で恥かしがりやだから、人様の前には出ないのです」と、言っていました。“**Uchi no musume wa, uchiki de hazu-kashigariya da kara** (наша дочка робкая и стеснительная, поэтому; суффикс *-gariya* часто используется для описания черт характера, например: *kowagaru* (бояться) — *kowagariya* (трусишка), *samugaru* (мерзнуть) — *samugariya* (мерзлявый человек) и т. д.), **hito-sama no mae ni wa denai no desu**” *to itte imashita* (к людям не выходит, — говорили).

娘は、大きくなりましたけれど、姿が変わっているので恥かしがって顔を出しませんでした。けれど一目その娘を見た人は、みんなびっくりするような美しい器量でありましたから、中にはどうかしてその娘を見ようと思って、蠟燭を買いに来た者もありました。

お爺さんや、お婆さんは、

「うちの娘は、内気で恥かしがりやだから、人様の前には出ないのです」と、言っていました。

奥の間でお爺さんは、せっせと蠟燭を造っていました。 **Oku no ma de ojisan wa, sesse**

to rōsoku wo tsukutte imashita (в дальней комнате старик усердно свечи мастерил). 娘は、自分の思い付きで、きっと絵を描いたら、みんなが喜んで蠟燭を買うだろうと思いましたから、そのことをお爺さんに話すと、そんならお前の好きな絵をためしに書いて見るがいいと答えました。 **Musume wa, jibun no omoitsuki de** (девушка по своему замыслу = по своей воле), **kitto e wo kaitara, minna ga yorokonde rōsoku wo kau darō to omoimashita kara** (непременно, рисунки нарисовать если, все с радостью свечи покупать будут, наверное, подумала, поэтому), **sono koto wo ojisan ni hanashimasu to** (об этом старику сказала, и он), **sonnara o-mae no suki na e wo tameshi ni kaite miru ga ii to kotaemashita** (раз так, какие хочешь рисунки на пробу нарисовать можешь, — ответил; конструкция словарная форма глагола + *ga ii* — один из вариантов дать разрешение, позволение что-то сделать).

娘は、赤い絵具で、白い蠟燭に、魚や、貝や、また海草のようなものを産れつき誰にも習ったのでないが上手に描きました。 **Musume wa, akai e no gu de** (девушка красной краской), **shiroi rōsoku ni** (на белых свечах), **sakana ya, kai ya, mata kaisō no yō na mono wo** (рыб и моллюсков, а также морским водорослям подобные вещи = рисунки) **umaret-suki dare ni mo naratta no de nai ga** (врожденное /умение/, ни у кого не училась, но) **jōzu ni kakimashita** (умело на-

рисовала). お爺さんは、それを見るとびっくりいたしました。 **Ojisan wa, sore wo miru to bikkuri itashimashita** (старик, это увидев, удивился). 誰でも、その絵を見ると、蠟燭がほしくなるように、その絵には、不思議な力と美しさが籠っていたのであります。 **Dare demo, sono e wo miru to** (кто угодно, эти рисунки увидев), **rōsoku ga hoshiku naru yō ni** (свечи захочет /купить/ — такая), **sono e ni wa, fishigi na chikara to utsukushisa to ga komotte ita no de arimasu** (в этих рисунках удивительная сила и красота заключалась).

奥の間でお爺さんは、せっせと蠟燭を造っていました。娘は、自分の思い付きで、きっと絵を描いたら、みんなが喜んで蠟燭を買うだろうと思いましたから、そのことをお爺さんに話すと、そんならお前の好きな絵をためしに書いて見るがいいと答えました。

娘は、赤い絵具で、白い蠟燭に、魚や、貝や、また海草のようなものを産れつき誰にも習ったのでないが上手に描きました。お爺さんは、それを見るとびっくりいたしました。誰でも、その絵を見ると、蠟燭がほしくなるように、その絵には、不思議な力と美しさが籠っていたのであります。

「うまい筈だ、人間ではない人魚が描いたのなもの」と、お爺さんは感嘆して、お婆さんと話合いました。“**Umai hazu da** (красиво /нарисовано/, еще бы), **ningen de wa nai ningyo ga kaita no da mono** (человеком не являющаяся русалка нарисовала ведь)” **to, ojisan wa kantan-shite** (старик, восхищаясь), **obāsan to hanashiaimashita** (со старухой беседовал).

「絵を描いた蠟燭をおくれ」と、言って、朝から、晩まで子供や、大人がこの店頭へ買いに来ました。“**E wo kaita rōsoku wo o-kure**” **to, itte, asa kara, ban made kodomo ya, otona ga kono mise-saki e kai ni kimashita** (с рисунками нарисованными свечку, пожалуйста, — так говорившие с утра до вечера дети и взрослые в эту лавку /свечи/ покупать приходили). 果して、絵を描いた蠟燭は、みんなに受けたのであります。**Hatashite, e wo kaita rōsoku wa, minna ni uketa no de arimasu** (в конце концов с рисунками свечи всеми приняты были = всем по нраву пришлись).

するとここに不思議な話がありました。**Suru to koko ni fushigi na hanashi ga arimashita** (и тут удивительные слухи пошли). この絵を描いた蠟燭を山の上のお宮にあげてその燃えさしを身に付けて、海に出ると、どんな大暴風雨の日でも決して船が顛覆したり溺れて死ぬような災難がないということが、いつからともなくみんなの口々に噂となって上りま

した。 **Kono e wo kaita rōsoku wo yama no ue no o-miya ni agete** (эту разрисованную свечу в горный храм отнести и) **sono moesashi wo mi ni tsukete** (ее огарок с собой забрав), **umi ni deru to** (в море выйти если), **donna ōarashi no hi demo** (какой бы штормовой день ни был = в любую бурю) **kesshite fune ga tempuku-shitari oborete shinu yō na sain-an ga nai to iu koto ga** (ни за что, чтобы корабль перевернулся и утонул, — такого бедствия не будет; такие разговоры), **itsu kara to mo naku** (неизвестно когда) **minna no kuchi-guchi ni uwasa to natte noborimashita** (у всех из уст в уста слухами передавались).

「うまい筈だ、人間ではない人魚が描いたのなもの」と、お爺さんは感嘆して、お婆さんと話合いました。

「絵を描いた蠟燭をおくれ」と、言って、朝から、晩まで子供や、大人がこの店頭へ買いに来ました。果して、絵を描いた蠟燭は、みんなに受けたのであります。

するとここに不思議な話がありました。この絵を描いた蠟燭を山の上のお宮にあげてその燃えさしを身に付けて、海に出ると、どんな大暴風雨の日でも決して船が顛覆したり溺れて死ぬような災難がないということが、いつからともなくみんなの口々に噂となつて上りました。

「海の神様を祭ったお宮様だもの、綺麗な蠟燭をあげれば、神様もお喜びなされるのにきまっている」と、その町の人々は言いました。 “**Umi no kami-sama wo matsutta o-miya-sama da mono** (морское божество прославляющий храм, естественно = это храм в честь морского божества, поэтому), **kirei na rōsoku wo agereba** (красивые свечи преподнести если), **kami-sama mo o-yorokobi-nasaru no ni kimatte iru** (божество обрадуется, определенно; *nasaru* — вежливый эквивалент глагола *suru* для описания действий 2-го и 3-го лица)” **to, sono machi no hito-bito wa iimashita** (этого города люди говорили).

蠟燭屋では、絵を描いた蠟燭が売れるのでお爺さんは、一生懸命に朝から晩まで蠟燭を造りますと、傍で娘は、手の痛くなるのも我慢して赤い絵具で絵を描いたのであります。 **Rōsoku-ya de wa, e wo kaita rōsoku ga ureru node ojisan wa** (в свечной лавке разукрашенные свечи продаваться стали поскольку, старик), **ishhōkemmei ni asa kara ban made rōsoku wo tsukurimasu to** (изо всех сил с утра до ночи свечи мастерил), **soba de musume wa** (а рядом девушка), **te no itaku naru no mo gaman-shite** (то что руки начинали болеть, терпя = преодолевая боль в руках) **akai e no gu de e wo kaita no de arimasu** (красной краской рисунки рисовала).

「こんな人間並でない自分をも、よく育て可愛がって下さったご恩を忘れてはなら

ない」と、娘はやさしい心を感じて、大きな黒い瞳をうるませたこともあります。“**Konna ningen-nami de nai jibun wo mo** (такую человеком не являющуюся меня), **yoku sodatete kawaigatte kudasutta go-on wo wasurete wa naranai** (вырастили и любили, за это свой долг /я/ забывать не должна; *kudasutta* — форма простого прошедшего времени глагола *kudasaru*; эта форма существовала в японском языке в период Эдо, а также сохранялась в литературе периодов Мэйдзи и Тайсё, в настоящее время нормой является форма *kudasatta*)” **to, musume wa yasashii kokoro ni kanjite** (девушка, добрым сердцем чувствуя), **ōki na kuroi hitomi wo urumaseta koto mo arimasu** (большие черные глаза увлажняла /слезами/, бывало).

「海の神様を祭ったお宮様だもの、綺麗な蠟燭をあげれば、神様もお喜びなされるのにきまっている」と、その町の人々は言いました。

蠟燭屋では、絵を描いた蠟燭が売れるのでお爺さんは、一生懸命に朝から晩まで蠟燭を造りますと、傍で娘は、手の痛くなるのも我慢して赤い絵具で絵を描いたのであります。

「こんな人間並でない自分をも、よく育て可愛がって下さったご恩を忘れてはならな

い」と、娘はやさしい心を感じて、大きな黒い瞳をうるませたこともあります。

この話は遠くの村まで響きました。 **Kono hanashi wa tōku no mura made hibikimashita** (эти разговоры = слухи до дальних деревень дошли; *hibiku* — раздаваться /о звуках/, звучать, отзываться). 遠方の船乗りやまた、漁師は、神様にあがった絵を描いた蠟燭の燃えさしを手に入れたいものだというので、わざわざ遠い処をやって来ました。 **Empō no funanori ya mata, ryōshi wa** (издалека моряки, а также рыбаки), **kami-sama ni agatta e wo kaita rōsoku no moesashi wo te ni iretai mono da to iu node** (богам преподнесенных разукрашенных свечей огарки заполучить желали, поэтому), **waza-waza tōi tokoro wo yatte kimashita** (специально в такую даль приезжали). そして、蠟燭を買って、山に登り、お宮に参詣して、蠟燭に火をつけて捧げ、その燃えて短くなるのを待って、またそれを戴いて帰りました。 **Soshite, rōsoku wo katte, yama ni nobori** (затем, свечу купив, в гору поднимались), **o-miya ni sankei-shite, rōsoku ni hi wo tsukete sasage** (храм посетив, свечи пламя зажигали), **sono moete mijikaku naru no wo matte** (/что она/ загорится и короткой станет, дождавшись), **mata sore wo itadaite kaerimashita** (это = огарок забрав, уходи-

ли). だから、夜となく、昼となく、山の上のお宮には、蠟燭の火の絶えたことはありません。 **Da kara, yoru to naku, hiru to naku, yama no ue no o-miya ni wa, rōsoku no hi no taeta koto wa arimasen** (поэтому и ночью, и днем на горе в храме свечей пламя не гасло = не было такого, что погасло). 殊に、夜は美しく燈火の光が海の上からも望まれたのであります。 **Koto ni, yoru wa utsukushiku tomoshibi no hikari ga** (особенно ночами красиво огней свет) **umi no ue kara mo nozomareta no de arimasu** (с моря даже виден был).

この話は遠くの村まで響きました。遠方の船乗りやまた、漁師は、神様にあがった絵を描いた蠟燭の燃えさしを手に入れたいものだというので、わざわざ遠い処をやって来ました。そして、蠟燭を買って、山に登り、お宮に参詣して、蠟燭に火をつけて捧げ、その燃えて短くなるのを待って、またそれを戴いて帰りました。だから、夜となく、昼となく、山の上のお宮には、蠟燭の火の絶えたことはありません。殊に、夜は美しく燈火の光が海の上からも望まれたのであります。

「ほんとうに有りがたい神様だ」と、いう評判は世間に立ちました。 **“Hontō ni arigatai**

kami-sama da (в самом деле, благодарности достойное божество)” **to, iu hyōban wa seken ni tachimashita** (такие слухи в народе пошли; *hyōban* — репутация, оценка, слухи; *hyōban ga tatsu* — распространяются слухи). **それで、急にこの山が名高くなりました。Sore de, kyū ni kono yama ga nadakaku narimashita** (поэтому внезапно эта гора прославилась; *nadakai* — знаменитый, прославленный).

神様の評判はこのように高くなりましたけれど、誰も、蠟燭に一心を籠めて絵を描いている娘のことを思う者はなかったのです。 **Kami-sama no hyōban wa kono yō ni takaku narimashita keredo** (божества репутация таким образом высокой стала, однако), **dare mo** (никто), **rōsoku ni isshin wo komete e wo kaite iru musume no koto wo** (про свечи, всю душу вкладывая, раскрашивавшую девушку) **omou mono wa nakatta no desu** (не думал). 従ってその娘を可哀そうに思った人はなかったのです。 **Shitagatte sono musume wo kawaisō ni omotta hito wa nakatta no de arimasu** (следовательно, эту девушку жалевших людей не было).

娘は、疲れて、折々は月のいい夜に、窓から頭を出して、遠い、北の青い青い海を恋しがって涙ぐんで眺めていることもありました。 **Musume wa, tsukarete** (девушка, устав), **ori-ori wa tsuki no ii yoru ni** (иногда лунными ночами), **mado**

kara atama wo dashite (из окна голову высунув), **tōi, kita no aoi-aoi umi wo koishigatte namidagunde nagamete iru** (по далекому северному синему-синему морю тоскуя, со слезами на глазах смотрела; *koishigaru* — *тосковать*; *namidagumu* — *растрогаться до слез*) **koto mo arimashita** (бывало).

「ほんとうに有りがたい神様だ」と、いう評判は世間に立ちました。それで、急にこの山が名高くなりました。

神様の評判はこのように高くなりましたけれど、誰も、蠟燭に一心を籠めて絵を描いている娘のことを思う者はなかったのです。従ってその娘を可哀そうに思った人はなかったのであります。

娘は、疲れて、折々は月のいい夜に、窓から頭を出して、遠い、北の青い青い海を恋しがって涙ぐんで眺めていることもありました。

四

ある時、南の方の国から、香具師が入って来ました。 **Aru toki, minami no hō no kuni kara, yashi ga haitte kimashita** (однажды из южных стран ярмарочный торговец приехал; *yashi* — *ярмарочный тор-*

говец, продавец). 何か北の国へ行って、珍しいものを探して、それをば南の方の国へ持って行って金を儲けようというのであります。Nani-ka kita no kuni e itte (в какие-то северные страны ездил), mezurashii mono wo sagashite (диковинные вещи разыскивал), sore wo ba minami no hō no kuni e motte itte kane wo moukeyō to iu no de arimasu (их в южные страны отвозил и деньги зарабатывал; wo ba — сочетание частиц wo (を) и wa (は) (wa озвончается до ba), в современном японском языке сочетание этих двух частиц не встречается).

香具師は、何処から聞き込んで来ましたか、または、いつ娘の姿を見て、ほんとうの人間ではない、実に世にも珍しい人魚であることを見抜きましたか、ある日のことこっそりと年より夫婦の処へやって来て、娘には分らないように、大金を出すから、その人魚を売ってはくれないかと申したのであります。Yashi wa, doko kara kikikonde kimashita ka (торговец откуда прознав, приехал), mata wa, itsu musume no sugata wo mite (и когда, девушку увидев), hontō no ningen de wa nai (что она на самом деле человеком не является), jitsu ni yo ni mo mezurashii ningyo de aru koto wo (а действительно в этом мире диковинной русалкой является) minukimashita ka (разгадал, но), aru hi no koto kossori-to toshiyori

fūfu no tokoro e yatte kite (однажды тайком к старикам пришел), **musume ni wa wakaranai yō ni** (девушка не узнала чтобы), **taikin wo dasu kara** (большие деньги дам, поэтому), **sono ningyo wo utte wa kurenai ka** (эту русалку не продадите ли) **to mōshita no de arimasu** (сказал).

 ある時、南の方の国から、香具師が入って来ました。何か北の国へ行って、珍しいものを探して、それをば南の方の国へ持って行って金を儲けようというのであります。

香具師は、何処から聞き込んで来ましたか、または、いつ娘の姿を見て、ほんとうの人間ではない、実に世にも珍しい人魚であることを見抜きましたか、ある日のことこっそりと年より夫婦の処へやって来て、娘には分らないように、大金を出すから、その人魚を売ってはくれないかと申したのであります。

年より夫婦は、最初のうちは、この娘は、神様のお授けだから、どうして売ることが出来よう。 **Toshiyori fūfu wa, saisho no uchi wa, kono musume wa, kami-sama no o-sazuke da kara, dōshite uru**

koto ga dekiyō (старики поначалу, что дочь — богов подарок, поэтому как же продать ее можно /подумали/). そんなことをしたら罰が当ると言って承知をしませんでした。 **Sonna koto wo shitara bachi ga ataru to itte shōchi wo shimasen deshita** (такое дело делают если, наказание настигнет — так сказав, согласия не дали). 香具師は一度、二度断られてもこりずに、またやって来ました。 **Yashi wa ichi-do, ni-do kotowararetemo** (торговец один раз, второй раз отказано было хотя = хоть ему и было отказано) **korizu ni, mata yatte kimashita** (не сдаваясь, снова приходил; *koriru* — не повторять прежние ошибки; форма *-zu ni* — отрицательное деепричастие, синонимична форме *-naide*). そして年より夫婦に向って、 **Soshite toshiyori fūfu ni mukatte** (затем к старикам обращаясь),

「昔から人魚は、不吉なものとしてある。 “**Mukashi kara ningyo wa, fukitsu na mono to shite aru** (с давних пор русалки несчастливой приметой считаются = несчастье приносят). 今のうちに手許から離さないと、きっと悪いことがある」と、誠しやかに申したのであります。 **Ima no uchi ni** (сейчас пока = в ближайшее время) **temoto kara hanasanai to** (от себя не отдалите если = если вы от нее не избавитесь), **kitto warui koto ga aru** (непременно плохое дело случится)” **to, makotoshiyaka ni mōshita no de arimasu** (правдоподобно говорил).

年より夫婦は、最初のうちは、この娘は、神様のお授けだから、どうして売ることが出来よう。そんなことをしたら罰が当たると言っけて承知をしませんでした。香具師は一度、二度断られてもこりずに、またやって来ました。そして年より夫婦に向って、

「昔から人魚は、不吉なものとしてある。今のうちに手許から離さないと、きっと悪いことがある」と、誠しやかに申したのであります。

年より夫婦は、ついに香具師の言うことを信じてしまいました。 **Toshiyori fūfu wa, tsui ni yashi no iu koto wo shinjite shimaimashita** (старики невольно торговца словам поверили). それに大金になりますので、つい金に心を奪われて、娘を香具師に売ることにより束をきめてしまったのであります。 **Sore ni taikin ni narimasu node** (к тому же большие деньги получаются, поэтому), **tsui kane ni kokoro wo ubawarete** (вдруг деньгами соблазнились /букв. сердце было похищено/), **musume wo yashi ni uru koto ni yakusoku wo kimete shimatta no de arimasu** (девушку торговцу продать пообещали).

香具師は、大そう喜んで帰りました。 **Yashi wa, taisō yorokonde kaerimashita** (торговец, необыкновенно обрадовавшись, ушел; *taisō na* — очень, значительно-

ный, необыкновенный). いずれそのうちに、娘を受取りに来ると言いました。Izure sono uchi ni, musume wo uketori ni kuru to iimashita (в скором времени дочь забрать придет — /так/ сказал; izure — /зд./ скоро, в ближайщие дни).

この話を娘が知った時どんなに驚いたでありましょう。Kono hanashi wo musume ga shitta toki donna ni odoroiita de arimashō (про этот разговор дочь узнала когда, как же /она/ удивилась)! 内気な、やさしい娘は、この家を離れて幾百里も遠い知らない熱い南の国に行くことを怖れました。Uchiki na, yasashii musume wa (застенчивая, добрая девушка), kono ie wo hanarete ikuhyakuri mo tōi shiranai atsui minami no kuni ni iku koto wo osoremashita (этот дом оставить и в на несколько сотен ри отдаленную незнакомую жаркую страну уехать боялась; ri /kit. ли/ — старинная мера длины, равная 3927 м). そして、泣いて、年より夫婦に願ったのであります。Soshite, naite, toshiyori fūfu ni negatta no de arimasu (затем, заплавав, стариков просила).

年より夫婦は、ついに香具師の言うことを信じてしまいました。それに大金になりますので、つい金に心を奪われて、娘を香具師に売ることにより約束をきめてしまったのであります。

香具師は、大そう喜んで帰りました。いずれそのうちに、娘を受取りに来ると言いました。

この話を娘が知った時どんなに驚いたでありましょう。内気な、やさしい娘は、この家を離れて幾百里も遠い知らない熱い南の国に行くことを怖れました。そして、泣いて、年より夫婦に願ったのであります。

「妾は、どんなにも働きますから、どうぞ知らない南の国へ売られて行くことを許して下さいまし」と、言いました。**“Watashi wa, donna ni mo hatarakimasu kara** (я сколько угодно работать буду), **dōzo shiranai minami no kuni e urarete iku koto wo yurushite kudasaimashi” to, iimashita** (пожалуйста, в неведомые южные страны проданной быть — от этого избавьте меня, прошу, — говорила).

しかし、もはや、鬼のような心持になってしまった年より夫婦は何といても娘の言うことを聞き入れませんでした。**Shikashi, mohaya, oni no yō na kokoromochi ni natte shimatta toshi-yori fūfu wa** (однако уже в дьявольское настроение пришедшие = обезумевшие старики) **nan to ittemo musume no iu koto wo kikiiremasen deshita** (что /она/ ни говорила, дочери слов не слушали).

娘は、室の裡に閉じこもって、一心に蠟燭の絵を描ていました。 **Musume wa, heya no uchi ni tojikomotte, isshin ni rōsoku no e wo kaite imashita** (девушка в комнате затворилась и сосредоточенно на свечах картинку рисовала). しかし年より夫婦はそれを見ても、いじらしいとも哀れとも思わなかったのであります。 **Shikashi toshiyori fūfu wa sore wo mitemo** (однако старики, это видя, все равно), **ijirashii tomo aware tomo omowanakatta no de arimasu** (ни жалости, ни сострадания не чувствовали).

「妾は、どんなにも働きますから、どうぞ知らない南の国へ売られて行くことを許して下さいまし」と、言いました。

しかし、もはや、鬼のような心持になってしまった年より夫婦は何といっても娘の言うことを聞き入れませんでした。

娘は、室の裡に閉じこもって、一心に蠟燭の絵を描ていました。しかし年より夫婦はそれを見ても、いじらしいとも哀れとも思わなかったのであります。

月の明るい晩のことであります。 **Tsuki no akarui ban no koto de arimasu** (светлый лунный вечер). 娘は、独り波の音を聞きながら、身の行

末を思うて悲しんでいました。Musume wa, hi-tori nami no oto wo kiki-nagara (девушка в одиночестве волн шум слушая), mi no yukusue wo omoute, kanashinde imashita (о своем будущем думала и печалилась; *yukusue* — будущее, дальнейшая жизнь; *omoute* — устаревший вариант соединительной формы глагола *omou*, сейчас нормой является форма *omotte*). 波の音を聞いていると、何となく遠くの方で、自分と呼んでいるものがあるような気がしましたので、窓から、外を覗いて見ました。Nami no oto wo kiite iru to (волн звук слушала когда), nan to naku tōku no hō de (ни с того ни с сего вдали), jibun wo yonde iru mono ga aru yō na ki ga shimashita node (ее зовущий кто-то есть, как будто показалось, поэтому), mado kara, soto wo nozoite mimashita (из окна наружу выглянула). けれど、ただ青い青い海の上に月の光りが、はてしなく照らしているばかりでありました。Keredo, tada aoi-aoi umi no ue ni (однако только над синим-синим морем) tsuki no hikari ga (лунный свет), hateshi naku terashite iru bakari de arimashita (бесконечно светил).

娘は、また、坐って、蠟燭に絵を描いていました。Musume wa, mata, suwatte, rōsoku ni e wo kaite imashita (девушка снова села и свечи разукрашивать стала). するとこの時、表の方が騒がしかったのです。Suru to kono toki, omote no hō ga sawaga-

shikatta no desu (и вот в это время снаружи шумно стало).
いつかの香具師が、いよいよその夜娘を連れに來たのです。**Itsu-ka no yashi ga, iyo-iyo sono yoru musume wo tsure ni kita no desu** (тот самый торговец как раз этой ночью девушку забрать пришел). 大きな鉄格子のはまった四角な箱を車に乗せて來ました。**Ōki na tetsugōshi no hamatta shikaku na hako wo kuruma ni nosete kimashita** (большой зарешеченный квадратный ящик на повозку водрузив, приехал). その箱の中には、曾て虎や、獅子や、豹などを入れたことがあるのです。**Sono hako no naka ni wa** (в этот ящик), **katsute tora ya, shishi ya, hyō nado wo ireta koto ga aru no desu** (/он/ когда-то тигров, и львов, и леопардов помещал, бывало).

月の明るい晩のことです。娘は、独り波の音を聞きながら、身の行末を思うて悲しんでいました。波の音を聞いていると、何となく遠くの方で、自分呼んでいるものがあるような気がしましたので、窓から、外を覗いて見ました。けれど、ただ青い青い海の上に月の光りが、はてしなく照らしているばかりでありました。

娘は、また、坐って、蠟燭に絵を描いていました。するとこの時、表の方が騒がしかったのです。いつかの香具師が、いよいよ

よその夜娘を連れに來たのです。大きな鉄格子のはまった四角な箱を車に乗せて來ました。その箱の中には、曾て虎や、獅子や、豹などを入れたことがあるのです。

このやさしい人魚も、やはり海の中の獣物だということで、虎や、獅子と同じように取扱おうとするのであります。 **Kono yasashii ningyo mo** (эту милую русалочку), **yahari umi no naka no kemono da to iu node** (все-таки морским чудовищем назвать можно, поэтому), **tora ya, shishi to onaji yō ni toriatsukaō to suru no de arimasu** (как с тиграми и львами, с ней обращаться собирался). もし、この箱を娘が見たら、どんなに魂消たでありましょう。 **Moshi, kono hako wo musume ga mitara** (этот ящик девушка увидела когда), **donna ni tamageta de arimashō** (как же она удивилась, наверное; *tamageru* — удивляться).

娘は、それとも知らずに、下を向いて絵を描いていました。 **Musume wa, sore to mo shirazu ni, shita wo muite e wo kaite imashita** (девушка, этого / = его прихода / не замечая, вниз уставившись, рисунки рисовала). 其処へ、お爺さんとお婆さんとが入って来て、 **Soko e, ojisan to obāsan to ga haitte kite** (и тут старик и старуха вошли),

「さあ、お前は行くのだ」と、言って連れ出そうとしました。 “*Sā, o-mae wa iku no da*” *to, itte tsuredasō to shimashita* (ну что же, ты едешь, — сказав, /из комнаты/ вывести попытались).

娘は、手に持っている蠟燭に、せき立てられるので絵を描くことが出来ずに、それをみんな赤く塗ってしまいました。 *Musume wa, te ni motte iru rōsoku ni* (девушка на в руках бывших свечах), *sekidaterareru node e wo kaku koto ga dekizu ni* (торопили ее поскольку, картинки нарисовать не имея возможности; *sekidateru* — *торопить, подгонять, заставлять делать быстрее*), *sore wo minna akaku nutte shimaimashita* (их все в красный цвет покрасила).

娘は、赤い蠟燭を自分の悲しい思い出の記念に、二三本残して行ってしまったのです。 *Musume wa, akai rōsoku wo jibun no kanashii omoide no katami ni* (девушка красные свечи о своих печалях на память = как напоминание о своих печалях; *слово 記念 должно читаться как kinen, однако автор специально подчеркивает чтение katami — вещь, оставшаяся после умершего человека, на память /обычно записывается иероглифами 形見/*), *ni-san-bon nokoshite itte shimatta no desu* (две-три штуки оставив, уехала; *счетный суффикс -hon* используется для счета длинных, тонких, цилиндрических предметов).

このやさしい人魚も、やはり海の中の獣物だということで、虎や、獅子と同じように取扱おうとするのであります。もし、この箱を娘が見たら、どんなに魂消たでありましょう。

娘は、それとも知らずに、下を向いて絵を描いていました。其処へ、お爺さんとお婆さんとが入って来て、

「さあ、お前は行くのだ」と、言って連れ出そうとしました。

娘は、手に持っている蠟燭に、せき立てられるので絵を描くことが出来ずに、それをみんな赤く塗ってしまいました。

娘は、赤い蠟燭を自分の悲しい思い出の記念に、二三本残して行ってしまったのです。

五

ほんとうに穏かな晩でありました。 **Hontō ni odayaka na ban de arimashita** (в самом деле, тихий вечер был). お爺さんとお婆さんは、戸を閉めて寝てしまいました。 **Ojisan to obāsan wa, to wo shimete nete shimaishita** (старик и старуха дверь закрыли и спать легли).

真夜中頃であります。 **Mayonaka goro de arimasu** (в полночь примерно). とん、とん、と誰か戸を叩く者がありました。 **Ton-ton to dare-ka to**

wo tataku mono ga arimashita (тук-тук — кто-то в дверь постучался). 年よりのものですから耳敏く、その音を聞きつけて、誰だろうと思いました。 **Toshiyori no mono desu kara** (пожилая женщина поскольку) **mimi-zatoku** (слух чуткий), **sono oto wo kiki-tsukete** (этот звук расслышав), **dare darō to omoimashita** (кто там, интересно? — подумала).

「どなた？」と、お婆さんは言いました。 **“Donata?” to, obāsan wa iimashita** (кто? — старуха спросила).

けれどもそれには答えがなく、つづけて、とん、とん、と戸を叩きました。 **Keredomo sore ni wa kotae ga naku** (однако же на это ответа не было), **tsuzukete, ton-ton to to wo tatakimashita** (вновь тук-тук в дверь постучали).

ほんとうに穏かな晩でありました。お爺さんとお婆さんは、戸を閉めて寝てしまいました。

真夜中頃であります。とん、とん、と誰か戸を叩く者がありました。年よりのものですから耳敏く、その音を聞きつけて、誰だろうと思いました。

「どなた？」と、お婆さんは言いました。

けれどもそれには答えがなく、つづけて、とん、とん、と戸を叩きました。

お婆さんは起きて来て、戸を細目にあけて外を覗きました。 **Obāsan wa okite kite, to wo hosome ni akete soto wo nozokimashita** (старуха /с постели/ поднявшись, подошла, дверь слегка приоткрыла и на улицу выглянула). すると、一人の色の白い女が戸口に立っていました。 **Suru to, hitori no iro no shiroi onna ga toguchi ni tatte imashita** (и вот одна цветом белая = бледная женщина у входа стояла).

女は蠟燭を買いに来たのです。 **Onna wa rōsoku wo kai ni kita no desu** (женщина свечи купить пришла). お婆さんは、少しでもお金が儲かるなら、決していやな顔付をしませんでした。 **Obāsan wa** (старуха), **sukoshi demo o-kane ga mōkaru nara** (хоть немного денег заработает раз уж = раз речь шла о деньгах), **kesshite iya na kaotsuki wo shimasen deshita** (вовсе недовольного лица не сделала = недовольства не проявила).

お婆さんは、蠟燭の箱を出して女に見せました。 **Obāsan wa, rōsoku no hako wo dashite onna ni misemashita** (старуха со свечами коробку достала и женщине показала). その時、お婆さんはびっくりしました。 **Sono toki, obāsan wa bikkuri-shimashita** (в это время старуха удивилась). 女の長い黒い頭髮がびっしりと水に濡れて月の光に輝いていたからであります。 **Onna no nagai kuroi kami no ke ga bisshori to mizu ni nurete** (женщины длинные черные

волосы насквозь в воде промокли = были мокрые) **tsuki no hikari ni kagayaite ita kara de arimasu** (в лунном свете блестели потому что). 女は箱の中から、真赤な蠟燭を取り上げました。 **Onna wa hako no naka kara, makka na rōsoku wo toriagemashita** (женщина из коробки ярко-красные свечи взяла; *toriageru* — *взять в руки, поднять*). そして、じっとそれに見入っていましたが、やがて銭を払ってその赤い蠟燭を持って帰って行きました。 **Soshite, jitto sore ni miitte imashita ga** (и пристально их рассматривала; *miiru* — *всматриваться, разглядывать*), **yagate zeni wo haratte, sono akai rōsoku wo motte kaette ikimashita** (наконец мелочь заплатила и, эти красные свечи взяв, ушла).

 お婆さんは起きて来て、戸を細目にあけて外を覗きました。すると、一人の色の白い女が戸口に立っていました。

女は蠟燭を買いに来たのです。お婆さんは、少しでもお金が儲かるなら、決していやな顔付をしませんでした。

お婆さんは、蠟燭の箱を出して女に見せました。その時、お婆さんはびっくりしました。女の長い黒い頭髮がびっしょりと水に濡れて月の光に輝いていたからであります。女は箱の中から、真赤な蠟燭を取り上げました。そして、じっとそれに見入って

いましたが、やがて錢を払ってその赤い蠟燭を持って帰って行きました。

お婆さんは、燈火のところで、よくその錢をしらべて見ますと、それはお金ではなくて、貝殻でありました。 **Obāsan wa, tomoshibi no tokoro de, yoku sono zenī wo shirabete mimasu to** (старуха на свету хорошенько эту мелочь рассмотреть попробовала когда), **sore wa o-kane de wa nakute, kaigara de arimashita** (это не деньги, а ракушки были). お婆さんは、騙されたと思うと怒って、家から飛び出して見ましたが、もはや、その女の影は、どちらにも見えなかったのであります。 **Obāsan wa, damasareta to omou to okotte** (старуха, что обманута была, подумав, рассердилась), **ie kara tobidashite mī-mashita ga** (и из дома выскочила было, но), **mohaya, sono onna no kage wa, dochira ni mo mienakatta no de arimasu** (уже той женщины и тени нигде видно не было).

その夜のことであります。 **Sono yoru no koto de arimasu** (той же ночью дело было). 急に空の模様が變つて、近頃にない大暴風雨となりました。 **Kyū ni sora no moyō ga kawatte** (внезапно неба узор = вид изменился), **chikagoro ni nai ōarashi to nari-mashita** (в последнее время невиданная буря случилась; слово 大暴風雨 читается *daibōfui*, однако автор пред-

лагает вариант *ōarashi*). ちょうど香具師が、娘を檻の中に入れて、船に乗せて南の方の国へ行く途中で沖合にあった頃であります。 **Chōdo yashi ga, musume wo ori no naka ni irete** (как раз торговец, девушку в клетку посадив), **fune ni nosete minami no hō no kuni e iku tochū de** (на корабль погрузил и, в южные страны направляясь) **okiai ni atta koro de arimasu** (в прибрежных водах находился).

 お婆さんは、燈火のところで、よくその錢をしらべて見ますと、それはお金ではなくて、貝殻でありました。お婆さんは、騙されたと思うと怒って、家から飛び出して見ましたが、もはや、その女の影は、どちらにも見えなかったのであります。

その夜のことであります。急に空の模様が変って、近頃にない大暴風雨となりました。ちょうど香具師が、娘を檻の中に入れて、船に乗せて南の方の国へ行く途中で沖合にあった頃であります。

「この大暴風雨では、とてもあの船は助かるまい」と、お爺さんと、お婆さんは、ふるふると震えながら話をしていました。 **“Kono ōarashi de wa, totemo ano fune wa tasukaru**

mai (в такой ураган тот корабль спасется вряд ли)” **to, ojisan to, obāsan wa, furu-furu to furue-nagara hanashi wo shite imashita** (старик и старуха, дрожа, разговаривали).

夜が明けると沖は真暗で物凄い景色がありました。 **Yo ga akeru to** (рассвело когда) **oki wa makkura de mono-sugoi keshiki de arimashita** (море было темным-претемным, ужасное зрелище). その夜、難船をした船は、数えきれない程でありました。 **Sono yoru, nampa wo shita fune wa, kazoekirenai hodo de arimashita** (этой ночью крушение потерпевших кораблей не счесть было).

不思議なことに、赤い蠟燭が、山のお宮に点った晩は、どんなに天気がよくても忽ち大あらしになりました。 **Fushigi na koto ni** (удивительное дело), **akai rōsoku ga, yama no o-miya ni tomotta ban wa** (красные свечи в горном храме горели когда — в этот вечер), **donna ni tenki ga yokutemo** (какой хорошей погода ни была = хоть погода и была хорошая) **tachimachi ōarashi ni narimashita** (вдруг страшная буря случалась). それから、赤い蠟燭は、不吉ということになりました。 **Sore kara, akai rōsoku wa, fukitsu to iu koto ni narimashita** (с тех пор красные свечи несчастливым знаком стали). 蠟燭屋の年より夫婦は、神様の罰が当たったのだといって、それぎり蠟燭屋をやめてしまいました。 **Rōsoku-**

ya no toshiyori fūfu wa (из свечной лавки старики), **kami-sama no bachi ga atatta no da to itte** (богов наказание /их/ настигло, сказав = решив), **sore-giri rōsoku-ya wo yamete shimaimashita** (с тех пор лавку закрыли; *yameru* — бросить, отказаться).

「この大暴風雨では、とてもあの船は助かるまい」と、お爺さんと、お婆さんは、ふるふると震えながら話をしていました。

夜が明けると沖は真暗で物凄い景色でありました。その夜、難船をした船は、数えきれない程でありました。

不思議なことに、赤い蠟燭が、山のお宮に点った晩は、どんなに天気がよくても忽ち大あらしになりました。それから、赤い蠟燭は、不吉ということになりました。蠟燭屋の年より夫婦は、神様の罰が当たったのだといって、それぎり蠟燭屋をやめてしまいました。

しかし、何処からともなく、誰が、お宮に上げるものか、毎晩、赤い蠟燭が点りました。 **Shikashi, doko kara to mo naku** (однако из ниоткуда), **dare ga, o-miya ni ageru mono ka** (кто /их/ в храм приносил? /неизвестно/), **maiban, akai rōsoku ga tomori-**

mashita (каждый вечер красные свечи горели). 昔は、このお宮にあがった絵の描いた蠟燭の燃えさしを持ってさえいれば、決して海の上では災難に罹らなかつたものが、今度は、赤い蠟燭を見ただけでも、その者はきっと災難に罹って、海に溺れて死んだのであります。 **Mukashi wa** (прежде), **kono o-miya ni agatta e no kaita rōsoku no moesashi wo motte sae ireba** (в этот храм принесенных разукрашенных свечей огарок имея только = только благодаря этому), **kesshite umi no ue de wa sainan ni kakaranakatta mono ga** (никогда на море в бедствие не попадавшие люди), **kondo wa akai rōsoku wo mita dake demo** (теперь красные свечи увидев только), **sono mono wa kitto sainan ni kakatte** (эти люди непременно в бедствие попадали и), **umi ni oborete shinda no de arimasu** (в море потонув, погибали).

忽ち、この噂が世間に伝わると、もはや誰も、山の上のお宮に参詣する者がなくなりました。 **Tachimachi, kono uwasa ga seken ni tsutawaru to** (моментально этот слух среди людей распространился, и), **mohaya daremo, yama no ue no o-miya ni sankei-suru mono ga naku narimashita** (уже никого в горный храм паломничество совершающих людей не стало). こうして、昔、あらたかであった神様は、今は、町の鬼門となつてしまいました。 **Kō shite** (таким образом), **mukashi, arataka de atta**

kami-sama wa (прежде чудодейственным бывшее божество), **ima wa, machi no kimon to natte shimaimashita** (сейчас городским проклятием стало; *kimon* — *нелюбимый предмет, зловещая примета*). そして、こんなお宮が、この町になればいいのにと怨まぬものはなかったのであります。 **Soshite** (а еще), **konna o-miya ga, kono machi ni nakereba ii noni** (такого храма в этом городе не было бы если = лучше бы его не было в нашем городе; союз *noni* в конце предложения сообщает, что действие не совершилось, и подчеркивает сожаление по этому поводу) **to uramanu mono wa nakatta no de arimasu** (не ненавидящих людей не было = все его ненавидели).

しかし、何処からともなく、誰が、お宮に上げるものか、毎晩、赤い蠟燭が点りました。昔は、このお宮にあがった絵の描いた蠟燭の燃えさしを持ってさえいれば、決して海の上では災難に罹らなかつたものが、今度は、赤い蠟燭を見ただけでも、その者はきっと災難に罹って、海に溺れて死んだのであります。

忽ち、この噂が世間に伝わると、もはや誰も、山の上のお宮に参詣する者がなくなりました。こうして、昔、あらたかであった神様は、今は、町の鬼門となつてしまい

ました。そして、こんなお宮が、この町になければいいのにと怨まぬものはなかったのであります。

船乗りは、沖から、お宮のある山を眺めて怖れました。 **Funanori wa** (моряки), **oki kara, o-miya no aru yama wo nagamete osoremashita** (с моря храмовую гору разглядывая, страшились). 夜になると、北の海の上は永に物凄うございました。 **Yoru ni naru to** (ночь наступала когда), **kita no umi no ue wa** (над северным морем) **tokoshie ni monosugō gozaimashita** (бесконечно ужас /творился/). はてしもなく、何方を見まわしても高い波がうねうねとうねっています。 **Hateshi mo naku, doko wo miwatashitemo** (бесконечно, куда ни посмотришь) **takai nami ga une-une to unette imasu** (высокие волны вздымались). そして、岩に砕けては、白い泡が立ち上っています。 **Soshite, iwa ni kudakete wa, shiroi awa ga tachiagatte imasu** (затем о скалы разбивались, и белая пена поднималась). 月が雲間から洩れて波の面を照らした時は、まことに気味悪うございました。 **Tsuki ga kumoma kara morete nami no men wo terashita toki wa** (луна из облаков выглянув, волн поверхность освещала когда), **makoto ni kimi waruō gozaimashita** (в самом деле жутко было; *kimi warui* — *жуткий, неприятный*).

船乗りは、沖から、お宮のある山を眺めて怖れました。夜になると、北の海の上は永に物凄うございました。はてしもなく、何方を見まわしても高い波がうねうねとうねっています。そして、岩に砕けては、白い泡が立ち上っています。月が雲間から洩れて波の面を照らした時は、まことに気味悪うございました。

真暗な、星も見えない、雨の降る晩に、波の上から、蠟燭の光りが、漂って、だんだん高く登って、山の上のお宮をさして、ちらちらと動いて行くのを見た者があります。 **Makkura na, hoshi mo mienai, ame no furu ban ni** (темными, беззвездными, дождливыми вечерами; *приставка та-* подчеркивает крайнюю степень выраженности признака: *kurai* (темный) — *makkurai* (темный-претемный), *shiroi* (белый) — *masshiroi* (белоснежный), *naka* (в середине) — *mannaka* (в самом центре) и т. д.), **namī no ue kara, rōsoku no hikari ga, tadayotte** (над волнами свечей огни плывут; *tadayou* — /зд./ плыть, дрейфовать), **dan-dan takaku nobotte** (постепенно выше поднимаются и), **yama no ue no o-miya wo sashite** (к горному храму направляясь; *sasu* — /зд./ стремиться, направляться), **chira-chira to ugoite iku** (колеблясь,

двигутся) **no wo mita mono ga arimasu** (такое видевшие люди были).

幾年も経たずして、その下の町は亡びて、失なってしまいました。 **Ikutoshi mo tatazu shite, sono shita no machi wa horobite, nakunatte shimaimashita** (и нескольких лет не прошло, как этот город был разрушен и исчез полностью).

真暗な、星も見えない、雨の降る晩に、波の上から、蠟燭の光りが、漂って、だんだん高く登って、山の上のお宮をさして、ちらちらと動いて行くのを見た者があります

幾年も経たずして、その下の町は亡びて、失なってしまいました。

木と鳥になった姉妹

Ki to tori ni natta shimai

(Деревцем и птицей ставшие сестры)

あるところに、人のよいおばあさんが住んでいました。 **Aru tokoro ni, hito no yoi obāsan ga sunde imashita** (в одном месте добродушная старушка жила). このおばあさんはいろいろな話を知っていました。 **Kono obāsan wa iro-iro na hanashi wo shitte imashita** (эта старушка разные истории знала). 怖ろしいような話も、不思議な話も、またおかしいような話なども知っていました。 **Osoroshii yō na hanashi mo** (страшные истории), **fushigi na hanashi mo** (и удивительные истории), **mata okashii yō na hanashi nado mo shitte imashita** (и странные истории тоже знала). この話は、やはりそのおばあさんが聞かせてくれたのであります。 **Kono hanashi wa, yahari sono obāsan ga kikasete kureta no de arimasu** (эту историю /тоже/, естественно, /мне/ эта старушка услышать позволила = рассказала).

昔、昔、あるところに、仲のいい姉と妹とがありました。 **Mukashi, mukashi, aru tokoro**

ni, naka no ii ane to imōto ga arimashita (давным-давно в некотором месте дружные сестры жили; *ane* — старшая сестра; *imōto* — младшая сестра). 姉はよく妹をかわいがり、妹はまたよく姉を慕いました。 **Ane wa yoku imōto wo kawaigari** (старшая сестра часто младшую баловала), **imōto wa mata yoku ane wo shitaimashita** (а младшая сестра очень старшую любила).

あるところに、人のよいおばあさんが住んでいました。このおばあさんはいろいろな話を知っていました。怖ろしいような話も、不思議な話も、またおかしいような話なども知っていました。この話は、やはりそのおばあさんが聞かせてくれたのであります。

昔、昔、あるところに、仲のいい姉と妹とがありました。姉はよく妹をかわいがり、妹はまたよく姉を慕いました。

姉は、気質のきわめてやさしい人柄でありまして、すぐに涙ぐむというほうでありましたけれど、あまり顔が美しくありませんでした。 **Ane wa, kidate no kiwamete yasashii hitogara de arimashite** (старшая сестра характером крайне хорошим человеком была), **sugu ni namidagumu**

to iu hō de arimashita keredo (сразу = легко до слез рас-
трогаться могла, однако), **amari kao ga utsukushiku ari-
masen deshita** (не очень лицо красивое было). 妹のほう
は、やはり、やさしいにはやさしかったけ
れど、姉にくらべると、快活なほうであり
ました。 **Imōto no hō wa** (младшая же сестра), **yahari,
yasashii ni wa yasashikatta keredo** (конечно, добрая была,
но), **ane ni kuraberu to, kaikatsu na hō de arimashita**
(со старшей сестрой по сравнению веселая была). そし
て、目は鈴を張ったように美しく、唇の色
はとこなつの花のように紅く、髪は黒く長
く肩へ垂れて、まれに見るような美しさで
ありました。 **Soshite, me wa suzu wo hatta yō ni utsu-
kushiku** (и глаза, как колокольчики, круглые и красивые
*/были/; японские колокольчики традиционно имеют фор-
му шариков; большие круглые глаза считаются эталоном
красоты*), **kuchibiru no iro wa** (губ цвет) **tokonatsu no
hana no yō ni akaku** (словно цветок гвоздики, красный;
*tokonatsu — лето, летняя погода; tokonatsu no hana —
поэтичное название цветка гвоздики пышной /яп. nadeshiko/
бывшее в употреблении в период Хэйан; этот цветок
традиционно символизирует идеал японской женщины*),
kami wa kuroku nagaku (волосы черные, длинные) **kata e
tarete** (на плечи свисали), **mare ni miru yō na utsukushisa
de arimashita** (редко увидеть можно такую красоту; *mare
ni — редко, изредка*).

姉は、氣質のきわめてやさしい人柄でありまして、すぐに涙ぐむというほうでありましたけれど、あまり顔が美しくありませんでした。妹のほうは、やはり、やさしいにはやさしかったけれど、姉にくらべると、快活なほうでありました。そして、目は鈴を張ったように美しく、唇の色はとこなつた花のように紅く、髪は黒く長く肩へ垂れて、まれに見るような美しさでありました。

二人は、だんだん年をとるにつれて、河辺を歩いているときも、水に映った自分の姿に気をとめてながめるようになりました。 **Futari wa, dan-dan toshi wo toru ni tsurete** (они постепенно по мере взросления = с возрастом), **kawabe wo aruite iru toki mo** (по берегу реки гуляли когда), **mizu ni utsutta jibun no sugata ni ki wo tomete** (в воде отражения свои внимательно; *ki wo tomeru* — со вниманием что-либо делать, букв. «затаив дыхание») **nagameru yō ni nari-mashita** (рассматривать стали).

ある日のこと、二人は、小川にそうて散歩をしていました。 **Aru hi no koto** (однажды /букв. в некий день/), **futari wa, ogawa ni soute sampo wo shite imashita** (они вдвоем вдоль ручья прогуливались). 川の辺には、白い花や、桃色の花が咲いていま

した。 **Kawa no hotori ni wa** (с речкой рядом = у реки), **shiroi hana ya, momo-iro no hana ga saite imashita** (белые цветы и персикового цвета цветы цвели). そのとき、姉は水に映った自分の姿をながめて、顔を赤くしながら、 **Sono toki, ane wa mizu ni utsutta jibun no sugata wo nagamete** (в этот момент старшая сестра, в воде отразившуюся свою фигуру увидев), **kao wo akaku shi-nagara** (лицом краснея),

 二人は、だんだん年をとるにつれて、河辺を歩いているときも、水に映った自分の姿に気をとめてながめるようになりました。

ある日のこと、二人は、小川にそうて散歩をしていました。川の辺には、白い花や、桃色の花が咲いていました。そのとき、姉は水に映った自分の姿をながめて、顔を赤くしながら、

「なんというおまえは、美しくこの世に生まれておいでだろう。 “**Nan to iu o-mae wa, utsukushiku kono yo ni umarete oide darō** (насколько же ты прекрасной на этот свет родилась)! それにひきかえて、私は、なんという醜い姿で、生まれてきたでしょう。 **Sore ni hikikaete** (в противо-

положность этому), **watashi wa, nan to iu minikui sugata de, umarete kita deshō** (я насколько же уродливой родилась). 私は、だれをもうらみません。 **Watashi wa, dare wo mo uramimasen** (я никого не ненавижу). これもきっと、この前の世で、おまえはよいことをたくさんなだったので、それで神さまが、そんな美しい姿にしてくだされたのです。 **Kore mo kitto** (это непременно), **kono mae no yo de** (в предыдущем мире = в прошлой жизни), **o-mae wa yoi koto wo takusan nasatta node** (ты хороших дел много совершила, поэтому; *nasaru* — вежливый эквивалент глагола *suru*, используется для описания действий 2-го и 3-го лица), **sore de kami-sama ga sonna utsukushii sugata ni shite kudasareta no desu** (этого взамен боги такое прекрасное лицо тебе даровали). 私は、覚えのあろうはずがないけれど、なにか罪を犯したので、それで神さまは、この世へこんなに醜く生まれさせられたのです。」と、姉はいいました。 **Watashi wa, oboe no arō hazu ga nai keredo** (я же, хоть помнить и не могу; *hazu* — должно быть, вероятно; *hazu ga nai* — вряд ли), **nani-ka tsumi wo okashita node** (какое-то преступление совершила, поэтому), **sore de kami-sama wa, kono yo e konna ni minikuku umaresaserareta no desu** (из-за этого боги в этой жизни такой уродливой меня родиться заставили)” **to, ane wa iimashita** (так старшая сестра говорила).

「なんというおまえは、美しくこの世に生まれておいでだろう。それにひきかえて、私は、なんという醜い姿で、生まれてきたでしょう。私は、だれをもうらみません。これもきっと、この前の世で、おまえはよいことをたくさんなされたので、それで神さまが、そんな美しい姿にしてくだされたのです。私は、覚えのあろうはずがないけれど、なにか罪を犯したので、それで神さまは、この世へこんなに醜く生まれさせられたのです。」と、姉はいいました。

これを聞くと、妹は、目をみはってびっくりして、「姉さん、なにをおいしいなさるのですか。 **Kore wo kiku to** (это услышала когда), **imōto wa, me wo mihatte bikkuri-shite** (младшая сестра глаза широко раскрыла и, удивившись), “**Nē-san, nani wo o-ii-nasaru no desu ka** (сестра, что же ты говоришь)? 人間は、顔や、形よりも、魂が大事なのです。 **Ningen wa, kao ya, katachi yori mo, tamashii ga daiji na no desu** (в человеке, чем лицо и фигура, душа важнее = в человеке душа важнее внешности). 魂の美しいほうが、どれほど、貴いかわかりません。 **Tamashii no utsukushii hō ga, dore hodo, tōtoi ka wakarimasen** (красивая душа насколько больше уваже-

ния достойна, не знаю). 姉さんのように、やさしいしんせつな、親孝行な人がたくさんありましようか。 **Nē-san no yō ni** (как сестрица), **yasashii shinsetsu na** (добрых, отзывчивых), **oyakōkō na hito ga** (к родителям почтительных людей; *oya kōkō* — долг детей перед родителями, почтение и забота о родителях) **taku-san arimashō ka** (много ли есть)? *あなたのお心は、あの空の星よりも、きれいで輝かしくあります。* **Anata no o-kokoro wa** (твоя душа), **ano sora no hoshi yori mo** (с теми небесными звездами по сравнению), **kirei de kagayakashiku arimasu** (красивее и ярче; *kagayakashii* — яркий, сияющий). いま、姉さんのおっしゃったように、また人間が、今度の世に生まれてくるものなら、姉さんは、この世界じゅうでなにものよりも、美しく、めぐみ深く、またみんなから愛せられ、慕われるものになれるであります。」と、妹はいいました。 **Ima, nē-san no osshatta yō ni** (сейчас, как ты и сказала), **mata ningen ga, kondo no yo ni umarete kuru mono nara** (снова человек в следующей жизни рождается если), **nē-san wa, kono sekaijū de nanimono yori mo, utsukushiku, megumibukaku** (сестра, ты в этом мире более, чем кто-либо, прекрасной, одаренной), **mata minna kara ai-serare, shitawareru mono ni narareru de arimashō** (всеми любимой и обожаемой стать сможешь, наверное) **to, imōto wa iimashita** (так младшая сестра сказала).

 これを聞くと、妹は、目をみはってびっくりして、「姉さん、なにをおいしいなさるのですか。人間は、顔や、形よりも、魂が大事なのです。魂の美しいほうが、どれほど、貴いかわかりません。姉さんのように、やさしいしんせつな、親孝行な人がたくさんありましょくか。あなたのお心は、あの空の星よりも、きれいで輝かしくあります。いま、姉さんのおっしゃったように、また人間が、今度の世に生まれてくるものなら、姉さんは、この世界じゅうでなにものよりも、美しく、めぐみ深く、またみんなから愛せられ、慕われるものになられるであります。」と、妹はいいました。

すると、姉は、この言葉を聞いているうちに、いつしか涙ぐんでしまいました。 **Suru to, ane wa** (и тут старшая сестра), **kono kotoba wo kiite iru uchi ni** (эти слова слушала пока; союз *uchi ni* — пока, в то время как, употребляется с длительным видом глагола), **itsushika namidagunde shimaimashita** (вдруг до слез растрогалась).

「いえいえ、もうおたがい、今度の世のことなどはいいますまい。 “**Ie-ie, mō o-tagai ni** (нет-нет, больше мы с тобой; *o-tagai ni* — взаимно),

kondo no yo no koto nado wa iimasu mai (о следующей жизни говорить не будем; *mai* — *вряд ли, может использоваться в качестве отрицательной формы*). ただ、私はいつまでもおまえと仲よく、こうして暮らしたいと思うのですが、それがかなわないような気がして悲しいのです。 **Tada, watashi wa itsu made mo o-mae to nakayoku** (просто я всегда с тобой в дружбе), **kō shite kurashitai to omou no desu keredo** (так жить хотела бы, однако), **sore ga kanawanai yō na ki ga shite** (это не сбудется как будто, есть ощущение; *kanau* — *сбываться*; *ki ga suru* — *кажется, есть ощущение, что*) **kanashii no desu** (и это печально). あの花よりも美しい、あのこちょうよりもきれいなおまえが、どうしていつまでもこんな寂しいところに住んではいなかろうと思うのです。 **Ano hana yori mo utsukushii** (тех цветов прекраснее), **ano kochō yori mo kirei na o-mae ga** (тех бабочек красивее, ты), **dōshite itsu made mo konna sabishii tokoro ni sunde wa inakarō** (почему до конца жизни в таком печальном месте жить должна) **to omou no desu** (думаю). それを考えると、私の胸はふさがって、いっぱいになります。」と、姉はいいました。 **Sore wo kangaeru to** (об этом думаю когда), **watashi no mune wa fusagatte** (на душе тяжело становится; *mune ga fusagaru* — *становиться тяжело на сердце, на душе*), **ippai ni narimasu** (/чувств-

ва/ переполняют)” **to, ane wa iimashita** (старшая сестра сказала).

すると、姉は、この言葉を聞いているうちに、いつしか涙ぐんでしまいました。

「いえいえ、もうおたがい、今度の世のことなどはいいますまい。ただ、私はいつまでもおまえと仲よく、こうして暮らしたいと思うのですけれど、それがかなわないような気がして悲しいのです。あの花よりも美しい、あのこちょうよりもきれいなおまえが、どうしていつまでもこんな寂しいところに住んではいなかろうと思うのです。それを考えると、私の胸はふさがって、いっぱいになります。」と、姉はいいました。

「姉さん、私が、あなたやお父さんを捨てて、どこへかゆくといわれるのですか。 “**Nē-san, watashi ga, anata ya otōsan wo sutete** (сестра, я тебя и отца брошу и), **doko e ka yuku to iwareru no desu ka** (куда-то уеду, говоришь)? 私は、一生お父さんや、あなたのそばで暮らします。 **Watashi wa, isschō otōsan ya, anata no soba de kurashimasu** (я всю жизнь с отцом и с тобой рядом жить буду).そして、また、

今度の世にも、お慕わしい姉さんの妹となつて、かならず生まれてまいります。」と、妹は泣いて姉にすぎりました。Soshite, mata, kondo no yo ni mo (и в следующей жизни тоже), o-shita-washii nē-san no imōto to natte (любимой сестры младшей сестрой став), kanarazu umarete mairimasu (обязательно появлюсь на свет)” to, imōto wa naite ane ni sugarimashita (младшая сестра, плача, на старшую сестру оперлась).二人は、たがいに抱き合つて、しばらく無言でありました。Futari wa, tagai ni dakiatte, shibaraku mugon de arimashita (они обнялись и некоторое время без слов были = молчали; mugon — без слов).

「姉さん、私が、あなたやお父さんを捨てて、どこへかゆくといわれるのですか。私は、一生お父さんや、あなたのそばで暮らします。そして、また、今度の世にも、お慕わしい姉さんの妹となつて、かならず生まれてまいります。」と、妹は泣いて姉にすぎりました。二人は、たがいに抱き合つて、しばらく無言でありました。

ふとしたことから、姉妹の父親が目を患いました。Fu-to shita koto kara, shimai no chichioyaga me wo wazuraimashita (неожиданно сестер отец гла-

зами занемог; *kyōdai* — братья, однако может употребляться и по отношению к сестрам). はじめのうち
は、じきになおるだろうと思っていましたが、だんだん悪くなって、一通りでない不
自由をするようになりました。 **Hajime no uchi**
wa (поначалу), **jiki ni naoru darō to omotte imashita ga**
(скоро пройдет, наверное, думали, но), **dan-dan waruku**
natte (постепенно хуже становилось), **hitotōri de nai**
fujiyū wo suru yō ni narimashita (серьезное недомогание
случилось; *hitotōri* — обычный, средний; *fujiyū* — несвобода, /зд./ недомогание).

ことに孝行の姉は、昼となく、夜となく
看病をして、どうかして父親の目がなおら
ないものかと心を傷めました。 **Koto ni kōkō**
no ane wa (особенно заботливая старшая сестра), **hiru to**
naku, yoru to naku kambyō wo shite (и днем, и ночью за
ним ухаживала), **dō-ka shite chichioya no me ga naoranai**
mono ka (как-нибудь отца зрение не поправится ли) **to**
kokoro wo itamemashita (переживала /букв. сердце тер-
зала/). 姉の疲れたときは、妹がかわって看病
をいたしました。 **Ane no tsukareta toki wa** (стар-
шая сестра уставала когда), **imōto ga kawatte kambyō wo**
itashimashita (младшая сестра вместо нее ухаживала). け
れど、悪性の眼病とみえて、なかなかなお
りそうにも思われませんでした。 **Keredo, aku-**
sei no gambyō to miete (однако злокачественной болезнью

казалось), **naka-naka naorisō ni mo omowaremasen deshita** (никак не пройдет, казалось).

ふとしたことから、姉妹の父親が目を患いました。はじめのうちは、じきになおるだろうと思っていましたが、だんだん悪くなって、一通りでない不自由をするようになりました。

ことに孝行の姉は、昼となく、夜となく看病をして、どうかして父親の目がなおらないものかと心を傷めました。姉の疲れたときは、妹がかわって看病をいたしました。けれど、悪性の眼病とみえて、なかなかなおりそうにも思われませんでした。

「おまえは、家にいて、よくお父さんの看病をしていてください。 **“O-mae wa, ie ni ite, yoku otōsan no kambyō wo shite ite kudasai** (ты дома будь и хорошенько за отцом присматривай). 私は、薬をさがしてきますから。」と、姉はいい残して、高い山へ上ったり、深い谷に下ったりして、眼薬になる草の根や、岩間から滴る清水を持ってきて、いろいろと看病をいたしました。 **Watashi wa, kusuri wo sagashite kimasu kara** (я лекарство поищу и вернусь = пойду искать лекарство)” **to,**

ane wa iinokoshite (старшая сестра сказала и), **takai yama e nobottari** (в высокие горы поднималась), **fukai tani ni kudattari shite** (в глубокие долины спускалась), **megusuri ni naru kusa no ne ya** (от глазной болезни лекарством становущей травы корни и), **iwama kara shitataru shimizu wo motte kite** (меж скал стекающую чистую воду принесла; *shitataru* — капать, стекать), **iro-iro to kambyō wo itashimashita** (и по-всякому /за больным/ ухаживала).
 けれど、それらの薬の力でも目はなおりませんでした。 **Keredo, sorera no kusuri no chikara demo me wa naorimasen deshita** (однако этих лекарств силой тоже глаза не выздоровели = даже эти лекарства не действовали).

「おまえは、家にいて、よくお父さんの看病をしていてください。私は、薬をさがしてきますから。」と、姉はいい残して、高い山へ上ったり、深い谷に下ったりして、眼薬になる草の根や、岩間から滴る清水を持ってきて、いろいろと看病をいたしました。けれど、それらの薬の力でも目はなおりませんでした。

「ああ、私たちの力では、とてもお父さんの眼病をなおすことができない。 “Ā,

watashi-tachi no chikara de wa (эх, нашими силами), **to-temo otōsan no gambyō wo naosu koto ga dekinai** (никак отца глазную болезнь вылечить невозможно). どうしたらいいだろう。 **Dō shitara ii darō** (что же делать)?
 どうか、神さま、私たちの命に換えてもよろしゅうございますから、父の目をもとのようになおしてください。」と、二人は神さまに祈っていました。 **Dō-ka, kami-sama** (непрерменно, божества), **watashi-tachi no inochi ni kaetemo yoroshū gozaimasu kara** (наши жизни взамен взять можете, поэтому), **chichi no me wo moto no yō ni naoshite kudasai** (отца зрение, как прежде, верните, пожалуйста)”
to, futari wa kami-sama ni inotte imashita (так вдвоем богам молились).

「ああ、私たちの力では、とてもお父さんの眼病をなおすことができない。どうしたらいいだろう。どうか、神さま、私たちの命に換えてもよろしゅうございますから、父の目をもとのようになおしてください。」と、二人は神さまに祈っていました。

すると、ある日のこと、見慣れない男の旅人が門口に立って、道を聞きました。 **Suru to, aru hi no koto** (и вот в один день), **minare-**

nai otoko no tabibito ga kadoguchi ni tatte (незнакомый мужчина-путешественник у ворот встал = остановился), **michi wo kikimashita** (и дорогу спросил). そのとき男は、二人が父親の看病をしているのをながめて、 **Sono toki otoko wa** (в это время мужчина), **futari ga chichioya no kambyō wo shite iru no wo nagamete** (что сестры вдвоем за отцом присматривают, увидев),

「ああ、その目はなおりっこのない悪性な眼病だ。 “**Ā, sono me wa naorikko no nai akusei na gambyō da** (о-о, эти глаза — трудноизлечимая, злокачественная болезнь = это очень тяжелое заболевание). おまえさんたちが、いくら看病をしてあげても無効でしょう。」 といいました。 **O-mae-san-tachi ga, ikura kambyō wo shite agetemo** (вы сколько ни ухаживайте) **mukō deshō** (не подействует, наверное; *mukō* — *недействительный*)” **to iimashita** (сказал).

姉と妹は、びっくりして、その男の顔を見上げました。 **Ane to imōto wa, bikkuri-shite, sono otoko no kao wo miagemashita** (старшая сестра и младшая сестра удивились и на этого мужчины лицо = на него посмотрели). その男はおちついて、 **Sono otoko wa ochitsuite** (тот мужчина спокойно),

「なにも疑いなさるな。 “**Nanimo utagai nasaru na** (ни в чем не сомневайтесь; *utagai* — *подозревать, сомневаться*; *частица na* в конце предложения после словарной формы глагола служит для выражения запрета что-

либо делать). 私は、目のことをよく知っているのです。」といいました。 **Watashi wa, me no koto wo yoku shitte iru no desu** (я о глазах многое знаю)” **to iimashita** (сказал).

すると、ある日のこと、見慣れない男の旅人が門口に立って、道を聞きました。そのとき男は、二人が父親の看病をしているのをながめて、

「ああ、その目はなおりっこのない悪性な眼病だ。おまえさんたちが、いくら看病をしてあげても無効でしょう。」といいました。

姉と妹は、びっくりして、その男の顔を見上げました。その男はおちついて、

「なにも疑いなさるな。私は、目のことをよく知っているのです。」といいました。

「そんなら、どうか、あなたのお力で父の目をなおしてくださることはできませんか。」と、二人は訴えました。 **“Sonnara** (раз так), **dō-ka, anata no o-chikara de** (неприменно твоими силами) **chichi no me wo naoshite kudasaru koto wa deki-masen ka** (отца глаза вылечить не сможешь ли)” **to, futari wa uttaemashita** (обе попросили).

「私は、ここに目の霊薬を持っています。 “*Watashi wa, koko ni me no reiyaku wo motte imasu* (я здесь для глаз чудодейственное лекарство имею = у меня есть лекарство; *reiyaku* — панацея, чудодейственное средство). この薬は、千万の貝を砕いて、その中から探した目の霊薬で、どんなものにも換え難い貴重な品です。 *Kono kusuri wa* (это лекарство), *semman no kai wo kudaite* (тысячу десятков тысяч = 10 миллионов ракушек разбив), *sono naka kara sagashita* (внутри найденное) *me no reiyaku de* (для глаз чудесное средство), *donna mono ni mo kaegatai* (на какую угодно вещь обменять трудно = ни на что обмену не подлежащее; суффикс *-gatai* — трудно что-то сделать; присоединяется к *masu*-форме глаголов, превращая их в *i*-прилагательные) *kichō na shina desu* (драгоценный товар; *kichō na* — ценный). なんでも南の国の王さまが、この薬を国を賭けてお探しになっているということを聞いて、いま持ってゆく途中にあるのです。」と、男は答えました。 *Nandemo minami no kuni no ō-sama ga* (южной страны король), *kono kusuri wo* (это лекарство) *kuni wo kakete* (страну на кон поставив = взамен страну отдать обещая) *o-sagashi ni natte iru* (ищет; вежливая конструкция *o* + *masu*-форма + *ni naru* служит для описания действий 2-го и 3-го лица, однако в этой конструкции не употребляются глаголы, у которых в *masu*-форме только

один слог) **to iu koto wo kiite** (такое услышал и), **ima motte yuku tochū ni aru no desu** (теперь /к нему/ несу как раз; *tochū* — по дороге, в процессе)” **to, otoko wa kotaemashita** (мужчина ответил).

「そんなら、どうか、あなたのお力で父の目をなおしてくださることはできませんか。」と、二人は訴えました。

「私は、ここに目の霊薬を持っています。この薬は、千万の貝を砕いて、その中から探した目の霊薬で、どんなものにも換え難い貴重な品です。なんでも南の国の王さまが、この薬を国を賭けてお探しになっているということを聞いて、いま持ってゆく途中にあるのです。」と、男は答えました。

二人は、これを聞いて、ますますびっくりしました。 **Futari wa, kore wo kiite, masu-masu bikkuri-shimashita** (две сестры, это услышав, еще больше удивились).

「お願いでございます。 “**O-negai de gozaimasu** (просим тебя). ごらんのとおりに、私たちはなにもそのお薬に換えるほどのものを持っていません。 **Go-ran no tōri** (как ты видишь), **watashi-tachi wa nanimo** (у нас ничего) **sono o-kusuri ni kaeru hodo no**

mono wo motte imasen (на лекарство обменять нет). 命をさしあげます。 **Inochi wo sashiagemasu** (жизни отдадим; *sashiageru* — один из глаголов направленности действия /глаголов дарения-присвоения/, дарить, преподносить что-то вышестоящему). どうぞ、そのお薬を少し分けてください。」と、二人は男に向かって頼みました。 **Dōzo, sono o-kusuri wo sukoshi wakete kudasai** (пожалуйста, этим лекарством немного поделись)” **to, futari wa otoko ni mukatte tanomimashita** (они, к мужчине обращаясь, просили).

「一つしかない薬を分けることはできない。 **“Hitotsu shika nai kusuri wo wakeru koto wa dekinai** (единственным являющееся лекарство разделить не смогу; *shika* — только лишь, всего лишь /с оттенком сожаления/, при этом сказуемое должно стоять в отрицательной форме). が、そんなら、私のくれいというものをくださるなら、この薬をあなたのほうにさしあげましょう。」と、男はいいました。 **Ga, sonnara** (но раз так), **watashi no kurei to iu mono wo kudasaru nara** (я попрошу которую, вещь подарите мне если), **kono kusuri wo anata no hō ni sashiagemashō** (это лекарство именно вам отдам)” **to, otoko wa iimashita** (мужчина сказал).

「なんでも、私たちの持っているものなら、みんなあなたにさしあげます。」と、二人は誓いました。 **“Nandemo, watashi-tachi no motte**

iru mono nara (что угодно, у нас имеется если), **minna anata ni sashiagemasu** (всё тебе отдадим)” **to, futari wa chikaimashita** (сестры поклялись).

📖 二人は、これを聞いて、ますますびっくりしました。

「お願いでございます。ごらんのとおり、私たちはなにもそのお薬に換えるほどのものを持っていません。命をさしあげます。どうぞ、そのお薬を少し分けてください。」と、二人は男に向かって頼みました。

「一つしかない薬を分けることはできない。が、そんなら、私のくれいというものをくださるなら、この薬をあなたのほうにさしあげましょう。」と、男はいいました。

「なんでも、私たちの持っているものなら、みんなあなたにさしあげます。」と、二人は誓いました。

男は、小さな箱の中から、銀色に光る小豆粒ほどの石を取り出しました。 **Otoko wa, chīsa na hako no naka kara** (мужчина из маленькой коробочки), **gin'iro ni hikaru** (серебристым цветом блестящий) **azuki tsubu hodo no** (с фасоли зернышко размером) **ishi wo toridashimashita** (камешек достал).

「さあ、これです、この石をさらの上で、いつまでもかかって溶いて、その水を目につけるのです。」と、教えてくださいました。**“Sā, kore desu** (ну, вот оно), **kono ishi wo sara no ue de** (это камешек на тарелке), **itsu made mo kakatte toite** (долго растворяйте; *toku = tokasu — растворять, расплавлять*), **sono mizu wo me ni tsukeru no desu** (и эту воду на глаза приложите)” **to, oshiete kuremashita** (объяснил).

姉と妹は、その小さな光る石を、さらの白い面で溶かしました。**Ane to imōto wa** (сестры), **sono chīsa na hikaru ishi wo** (этот маленький блестящий камешек), **sara no shiroi men de tokashimashita** (на тарелки белой поверхности растворили).そして、それを父親の目につけました。**Soshite, sore wo chichioya no me ni tsukemashita** (затем это = воду к отца глазам приложили).すると不思議に、いままで、閉っていた目が開いて、見るまに、めきめきとなおりはじめたのです。**Suru to fushigi ni** (и тут, к их удивлению), **ima made, tsubutte ita me ga hiraite** (до сих пор закрытыми бывшие глаза открылись и), **miru ma ni** (прямо на глазах), **meki-meki to naorihajimeta no desu** (быстро выздоравливать начали).

二人は、あまりの霊薬のききめに驚いて目をみはりました。**Futari wa, amari no reiyaku no kikime ni odorite me wo miharimashita** (сестры, сильному чудо-лекарства действию удивившись, глаза широко

открыли; *kikime* — действие, эффект). そのとき、男は、 **Sono toki, otoko wa** (в это время мужчина),

「さあ、私の望みを申しあげます。 “**Sā, watashi no nozomi wo mōshiagemasu** (итак, я свое желание скажу). 私に、どうぞ、この美しい妹さんをください。」 といいました。 **Watashi ni, dōzo, kono utsukushii imōto-san wo kudasai** (мне, пожалуйста, эту прекрасную младшую сестру отдайте)” **to iimashita** (сказал).

男は、小さな箱の中から、銀色に光る小豆粒ほどの石を取り出しました。

「さあ、これです、この石をさらの上で、いつまでもかかって溶いて、その水を目につけるのです。」と、教えてくれました。

姉と妹は、その小さな光る石を、さらの白い面で溶かしました。そして、それを父親の目につけました。すると不思議に、いままで、閉っていた目が開いて、見るまに、めきめきとなおりはじめたのです。

二人は、あまりの霊薬のききめに驚いて目をみはりました。そのとき、男は、

「さあ、私の望みを申しあげます。私に、どうぞ、この美しい妹さんをください。」 といいました。

姉と妹は、心の中で当惑いたしました。**Ane to imōto wa, kokoro no naka de tōwaku itashimashita** (старшая сестра и младшая сестра в душе смутились; *tōwaku* — смущение, замешательство; *itashi* — скромный эквивалент глагола *suru* для описания действий 1-го лица). けれど、前の約束をどうすることもできませんでした。**Keredo, mae no yakusoku wo dō suru koto mo dekimasen deshita** (однако с ранее данным обещанием ничего поделать не могли).

「そんなら、姉さん、私はゆきます。」と、妹は泣いていました。“**Sonnara, nē-san, watashi wa yukimasu** (раз так, сестра, я поеду /с ним/)” **to, imōto wa naite iimashita** (младшая сестра, плача, сказала). 姉も、また父親も泣いて別れを悲しみました。**Ane mo, mata chichioya mo naite wakare wo kanashimimashita** (старшая сестра тоже и отец тоже, плача, о расставании печалились). しかし、いまさらどうすることもできませんでした。**Shikashi, imasara dō suru koto mo dekimasen deshita** (однако теперь уже ничего поделать не могли). ついに、妹は、男に連れられて、この家を出ていったのであります。**Tsui ni, imōto wa, otoko ni tsurerarete** (в конце концов младшая сестра, мужчиной увлекаемая), **kono ie wo dete itta no de arimasu** (этот дом покинула).

姉と妹は、心の中で当惑いたしました。けれど、前の約束をどうすることもできませんでした。

「そんなら、姉さん、私はゆきます。」と、妹は泣いていいました。姉も、また父親も泣いて別れを悲しみました。しかし、いまさらどうすることもできませんでした。ついに、妹は、男に連れられて、この家を出ていったのであります。

妹がいつてしまってから、姉はさびしく日を送りました。 **Imōto ga itte shimatte kara** (младшая сестра уехала с тех пор как; союз *kara* — после того как; присоединяется к *te*-форме глагола), **ane wa sabishiku hi wo okurimashita** (старшая сестра одиноко дни проводила). いまごろ妹は、どこにどうして暮らしているだろうと思いました。 **Imagoro imōto wa, doko ni dō shite kurashite iru darō to omoimashita** (сейчас младшая сестра где и как живет, интересно — размышляла). 妹からは、なんのたよりもありませんでした。 **Imōto kara wa, nan no tayori mo arimasen deshita** (от сестры никаких вестей не было; *tayori* — письмо, послание, весть). 姉は一人、小川にそうて歩いてはたたずみ、たたずんではまた歩いて、妹のことを思っていました。 **Ane wa**

hitori, ogawa ni soute aruite itewa tatazumi (старшая сестра в одиночестве, вдоль ручья гуляя, останавливалась), **tatazundewa mata aruite** (постояв, снова шла), **imōto no koto wo omotte imashita** (и о младшей сестре думала). いつか、二人は、いっしょにこの路を歩いたこともあったのだと思いました。 **Itsu-ka, futari wa, issho ni kono michi wo aruita koto mo atta no da to omoimashita** (когда-то они вдвоем вместе по этой дорожке ходили, бывало, — так думала). 足もとに咲いている草の花を見るにつけ、空に漂う、雲の影を見るにつけ、妹の身の上を案じていました。 **Ashimoto ni saite iru kusa no hana wo miru ni tsuke** (на под ногами цветущие цветы глядя), **sora ni tadayou, kumo no kage wo miru ni tsuke** (на по небу плывущие облака глядя), **imōto no mi no ue wo anjite imashita** (о сестре беспокоилась; *anjiru* — /зд./ опасаться, беспокоиться).

妹がいつてしまってから、姉はさびしく日を送りました。いまごろ妹は、どこにどうして暮らしているだろうと思いました。妹からは、なんのたよりもありませんでした。姉は一人、小川にそうて歩いてはたたずみ、たたずんではまた歩いて、妹のことを思っていました。いつか、二人は、いっしょにこの路を歩いたこともあったのだと

思いました。足もとに咲いている草の花を見るにつけ、空に漂う、雲の影を見るにつけ、妹の身の上を案じていました。

それからというもの姉は、毎日、川の辺にきてはたたずんで、じっと水の面に映る自分の姿を見てはものを思い、また、かなたの空に飛ぶ雲の影を見ては涙に暮れていましたが、不思議や、ある日のこと、姉は日が暮れても帰らずに一ところに立ちつくしていますと、一夜の中に姉の姿は消えて、そこに一本の柳となっていたのであります。 **Sore kara to iu mono ane wa** (с тех пор старшая сестра), **mainichi, kawa no hotori ni kitewa tatazunde** (каждый день, на берег реки приходя, стояла), **jitto mizu no omote ni utsuru jibun no sugata wo mitewa mono wo omoi** (пристально на воды поверхности отражавшуюся свою фигуру смотрела и размышляла), **mata, kanata no sora ni tobu kumo no kage wo mitewa namida ni kurete imashita ga** (снова на в далеком небе плывущие облака смотрела и горько плакала; *namida ni kureru* — горько плакать), **fushigi ya** (удивительно), **aru hi no koto** (однажды), **ane wa hi ga kuretemo** (старшая сестра, день закончился даже когда = даже в сумерках) **kaerazu ni hito-tokoro ni tachitsukushite imasu to** (/домой/ не возвратилась, а на

одном месте неподвижно стояла; *tachitsukusu* — долго стоять на одном месте, стоять неподвижно), **ichiya no uchi ni ane no sugata wa kiete** (за одну ночь сестра исчезла), **soko ni ippon no yanagi to natte ita no de arimasu** (и там в одну иву превратилась).

姉は、とうとう、柳の木になってしまいました。 **Ane wa, tōtō, yanagi no ki ni natte shimaimashita** (старшая сестра в итоге в ивы деревце превратилась).

それからというもの姉は、毎日、川の辺にきてはたたずんで、じっと水の面に映る自分の姿を見てはものを思い、また、かなたの空に飛ぶ雲の影を見ては涙に暮れていましたが、不思議や、ある日のこと、姉は日が暮れても帰らずに一ところに立ちつくしていますと、一夜の中に姉の姿は消えて、そこに一本の柳となっていたのであります。

姉は、とうとう、柳の木になってしまいました。

妹は、家を出てから、その男の人に連れられて、知らぬ他国を旅して歩きました。 **Imōto wa, ie wo dete kara** (младшая сестра, дом покинула после того как), **sono otoko no hito ni tsurerarete** (этим мужчиной ведомая), **shiranu takoku wo tabi-shite**

arukimashita (через неведомые страны путешествуя, пешком шла). その間に、男はまた苦心して、目の良薬を探しました。 **Sono aida ni, otoko wa mata kushin-shite** (в это время мужчина снова, усилия прилагая), **me no ryōyaku wo sagashimashita** (для глаз чудо-лекарство искал). そして、やがて、海を渡って、南の国の王さまに献じようとい었습니다。 **Soshite, yagate, umi wo watatte** (и вот наконец, море переплыв), **minami no kuni no ō-sama ni ken-jiyō to itashimashita** (южной страны королю преподнести задумал).

妹は、家を出てから、その男の人に連れられて、知らぬ他国を旅して歩きました。その間に、男はまた苦心して、目の良薬を探しました。そして、やがて、海を渡って、南の国の王さまに献じようとい었습니다。

男と妹は、船に乗って海を渡りました。 **Otoko to imōto wa, fune ni notte umi wo watari-mashita** (мужчина и младшая сестра на корабль сели и море пересекли). 幾日も、幾日も、航海しました。 **Ikunichi mo, ikunichi mo, kōkai-shimashita** (много дней, много дней в плавании были; *kōkai-suru* — *плыть на корабле*). 海の真ん中に出ますと、どこを見

ましても、山も見えなければ、また島影も見えませんでした。Umi no mannaka ni demasu to (в моря середину = в открытое море вышли когда), doko wo mimashitemo (куда ни посмотри), yama mo mienakereba, mata shimakage mo miemasen deshita (ни гор не видно, ни острова силуэта не видно было). ただ、夜が明けると真っ赤な太陽が東の方から上がりました。Tada, yo ga akeru to makka na taiyō ga higashi no hō kara agarimashita (только, рассветало когда, ярко-красное солнце с восточной стороны вставало; yo ga akeru — рассветать; agaru — подниматься). また、日暮れ方になると、かなたの地平線が炎のように燃えて、太陽は海に沈みました。Mata, higuregata ni naru to (а день к закату клонился когда), kanata no chiheisen ga honō no yō ni moete (далекий горизонт, как пламя, пылал), taiyō wa umi ni shizumimashita (и солнце в море садилось; shizumi — погружаться в воду, тонуть, садиться /о солнце/). 二人の乗っている船は、その夕焼けの方を指して進みました。Futari no notte iru fune wa, sono yūyake no hō wo sashite susumimashita (они на котором плыли, корабль, на закат направляясь, плыл; susumi — продвигаться вперед). そして、多くの日数を経てから、ついに船は、南の志した国の港に着きました。Soshite, ōku no hikazu wo hete kara (и вот много дней по прошествии), tsui ni fune wa, minami no kokorozashita kuni no

minato ni tsukimashita (наконец корабль в южной страны порт прибыл). 男は、さっそく靈藥を王さまに
献じたのであります。 **Otoko wa, sassoku reiyaku
wo ō-sama ni ken-jita no de arimasu** (мужчина незамед-
лительно чудодейственное лекарство королю преподнес).
そのお礼として、男は広い土地をもらって、
なに不足ない暮らしをすることができまし
た。 **Sono o-rei toshite** (за это в благодарность; *послелог*
-toshite — в качестве), **otoko wa hiroi tochi wo moratte**
(мужчина большой участок земли получил), **nani fusoku
nai kurashi wo suru koto ga dekimashita** (ни в чем не ну-
ждаясь, зажить смог).

男と妹は、船に乗って海を渡りました。
幾日も、幾日も、航海しました。海の真ん
中にいますと、どこを見ましても、山も見
えなければ、また島影も見えませんでした。
ただ、夜が明けると真っ赤な太陽が東の方
から上がりました。また、日暮れ方にな
ると、かなたの地平線が炎のように燃えて、
太陽は海に沈みました。二人の乗っている
船は、その夕焼けの方を指して進みました。
そして、多くの日数を経てから、ついに船
は、南の志した国の港に着きました。男は、
さっそく靈藥を王さまに献じたのでありま
す。そのお礼として、男は広い土地をもら

って、なに不足ない暮らしをすることができました。

その国は、いつもいろいろな花が咲いていました。 **Sono kuni wa, itsumo iro-iro na hana ga saite imashita** (в этой стране всегда разные цветы цвели).そして、いつも夏のように草木がしげって美しいちょうが飛んでいました。 **Soshite, itsumo natsu no yō ni kusaki ga sigette utsukushii chō ga tonde imashita** (а еще всегда, как летом, травы и деревья росли, и красивые бабочки порхали).

妹は、家をたってから、幾年かになります。 **Imōto wa, ie wo tatte kara, ikutoshi-ka ni narimasu** (младшая сестра дом покинула с тех пор как, несколько лет прошло). その間、父のことを思ったり、姉のことを思ったりしました。 **Sono aida, chichi no koto wo omottari, ane no koto wo omottari shimashita** (все это время про отца думала и про старшую сестру думала). しまいには、あまりに思いつづけましたので、ついに病気となって、毎日ものもいわずに沈んでいました。 **Shimai ni wa** (в конце концов), **amari ni omoitsuzukemashita node** (слишком много раздумывала поскольку), **tsui ni byōki to natte** (в итоге больной сделалась = заболела), **mainichi mono mo iwazu ni shizunde imashita** (каждый день, слова

не говоря, в задумчивости пребывала). 男は、これを見てかわいそうに思いました。 **Otoko wa, kore wo mite kawaiō ni omoimashita** (мужчина, это видя, жалел ее).

 その国は、いつもいろいろな花が咲いていました。そして、いつも夏のように草木がしげって美しいちょうが飛んでいました。

妹は、家をたってから、幾年かになります。その間、父のことを思ったり、姉のことを思ったりしました。しまいには、あまりに思いつづけましたので、ついに病気となって、毎日ものもいわずに沈んでいました。男は、これを見てかわいそうに思いました。

「こんなに、なに不足なくとも、おまえは、故郷へ帰りたいのか。」と、男はいいました。 “**Konna ni, nani fusoku nakutemo, o-mae wa, kokyō e kaeritai no ka** (вот так, ни в чем недостатка не имея, все равно ты домой вернуться хочешь)?” **to, otoko wa iimashita** (мужчина сказал).

妹は、目にいっぱい涙をためて、黙ってうなずきました。 **Imōto wa, me ni ippai namida wo tamete** (младшая сестра со слезами на глазах), **damatte unazukimashita** (молча кивнула).

「そんなら帰ってもいい、けれど、幾千里となく遠い。“**Sonnara kaettemo ii** (раз так, можешь возвращаться), **keredo, ikusenri to naku tōi** (однако несколько тысяч ри — далеко). 船に乗っても幾年かかるかしれない。**Fune ni nottemo ikutoshi kakaru ka shirenai** (на корабле плыть даже если, сколько лет потребуется, неизвестно). その間には、雨が降り、風が吹くだろう。**Sono aida ni wa, ame ga furi, kaze ga fuku darō** (в это время дожди будут идти, ветра будут дуть, наверное). おまえは女の身で、どうして帰ることができようか。」と、男はいいました。**O-mae wa onna no mi de** (ты, женщина), **dō shite kaeru koto ga dekiyō ka** (как вернуться сможешь?)” **to, otoko wa iimashita** (мужчина сказал).

「こんなに、なに不足なくとも、おまえは、故郷へ帰りたいのか。」と、男はいいました。

妹は、目にいっぱい涙をためて、黙ってうなずきました。

「そんなら帰ってもいい、けれど、幾千里となく遠い。船に乗っても幾年かかるかしれない。その間には、雨が降り、風が吹くだろう。おまえは女の身で、どうして帰ることができようか。」と、男はいいました。

妹は、これを聞くと、悲しくなって泣いていました。 **Imōto wa, kore wo kiku to, kanashiku natte naite imashita** (младшая сестра это услышала когда, печальной сделалась и плакала).

妹は、海岸の岩の上で、沖の方を見て、故郷に憧れて泣いていました。 **Imōto wa, kaigan no iwa no ue de** (младшая сестра на берегу моря на скале), **oki no hō wo mite, kokyō ni akogarete naite imashita** (в море смотрела и, о родных местах мечтая, плакала). そのとき、ちょうど王さまのお通りがありました。 **Sono toki, chōdo ō-sama no o-tōri ga arimashita** (в это время как раз короля процессия была = король со свитой проходил).

王さまは、女の泣いているのを見て、家来を遣わして、その泣いている理由をたずねられました。 **Ō-sama wa, onna no naite iru no wo mite** (король, что женщина плачет, увидев), **kerai wo tsukawashite** (слугу послав), **sono naite iru iware wo tazunareremashita** (почему плачет, причину спросил). 妹は、一部始終のことを物語りました。 **Imōto wa, ichibushijū no koto wo monogatarimashita** (младшая сестра все от начала до конца поведала). 王さまは、これをお聞きになると、たいへんに妹をあわれに思われました。 **Ō-sama wa, kore wo o-kiki ni naru to** (король это услышал когда), **taihen ni imōto wo aware ni omowaremashita** (очень девушку пожалел).

そして、家来の中から魔法使いのじいさんをお呼びになりました。Soshite, kerai no naka kara mahō-zukai no jīsan wo o-yobi ni narimashita (затем из свиты колдуна-деда позвал). そして、どうかして、この女を、故郷に帰してやる工夫はないものか、とおっしゃられました。Soshite, kono onna wo, kokyō ni kaeshite yaru kufū wa nai mono ka (затем, эту женщину домой отправить способа нет ли), to ossharare mashita (спросил; *ossharu* — вежливый эквивалент глагола *iu* — говорить, используется для описания действий 2-го и 3-го лица).

 妹は、これを聞くと、悲しくなって泣いていました。

妹は、海岸の岩の上で、沖の方を見て、故郷に憧れて泣いていました。そのとき、ちょうど王さまのお通りがありました。

王さまは、女の泣いているのを見て、家来を遣わして、その泣いている理由をたずねられました。妹は、一部始終のことを物語りました。王さまは、これをお聞きになると、たいへんに妹をあわれに思われました。そして、家来の中から魔法使いのじいさんをお呼びになりました。そして、どうかして、この女を、故郷に帰してやる工夫はないものか、とおっしゃられました。

まゆ毛の長い、つえをついている、白髪
の魔法使いは、うやうやしく、頭を下げて
いますには、**Mayuge no nagai** (с длинными = гу-
стыми бровями), **tsue wo tsuite iru** (на палку опирающийся), **shiraga no mahō-zukai wa** (седой колдун), **uyauyashi-ku, atama wo sagete iimasu ni wa** (почтительно голову склонив, сказал),

「このままの姿では、とても幾千里とな
く遠い国へ帰ることはできません。**“Kono
mama no sugata de wa** (в таком виде), **totemo ikusenri to
naku tōi kuni e kaeru koto wa dekimasen** (в на несколько
тысяч ри отдаленную страну вернуться невозможно). な
にか姿を変えなければなりません。」と申
しあげました。**Nani-ka sugata wo kaenakereba nari-
masen** (как-нибудь вид изменить = измениться необходи-
мо)” **to mōshiagemashita** (сказал).

「なんなりとも、汝の力でできることな
ら、姿を変えてゆけるようにしてやれ。」
と、王さまはいわれました。**“Nannari tomo** (что
бы ни было), **nanji no chikara de dekiru koto nara** (твоей
силе подвластно если; *nanji* — /уст./ ты), **sugata wo kaete
yukeru yō ni shite yare** (облик изменив, уехать смогла что-
бы, сделай)” **to, ō-sama wa iwaremashita** (король сказал).

魔法使いは、ついているつえの先で女の
肩をつつきました。**Mahō-zukai wa, tsuite iru tsue
no saki de onna no kata wo tsutsukimashita** (колдун при

нем бывшей палочки концом девушку по плечу постучал).
 するとたちまち、美しい妹の姿は消えて、
 一羽のつばめとなってしまいました。 **Suru to**
tachimachi (и тогда мгновенно), **utsukushii imōto no su-**
gata wa kiete (прекрасной сестры фигура исчезла), **ichiwa**
no tsubame to natte shimaimashita (и в ласточку превра-

тилась; *-wa* — счетный суффикс для птиц).

まゆ毛の長い、つえをついている、白髪
 の魔法使いは、うやうやしく、頭を下げて
 いいすには、

「このままの姿では、とても幾千里となく
 遠い国へ帰ることはできません。なにか姿
 を変えなければなりません。」と申しあげま
 した。

「なんなりとも、汝の力でできることな
 ら、姿を変えてゆけるようにしてやれ。」
 と、王さまはいわれました。

魔法使いは、ついているつえの先で女の
 肩をつつきました。するとたちまち、美し
 い妹の姿は消えて、一羽のつばめとなって
 しまいました。

つばめは、王さまの頭の上の空を、二、
 三べんまわりました。 **Tsubame wa, ō-sama no**

atama no ue no sora wo, ni-san-ben mawarimashita (ласточка над короля головой в небе два-три круга сделала).そして、どことなく影を消してしまいました。**Soshite, doko to naku kage wo keshite shimaishita** (а затем в никуда исчезла).

つばめは、昼となく、夜となく海の上を渡りました。**Tsubame wa, hiru to naku, yoru to naku umi no ue wo watarimashita** (ласточка и день, и ночь над морем летела; *wataru* — *пересекать, переходить*). 疲れたときは、船のほばしらの頂に止まって休みました。**Tsukareta toki wa** (уставала когда), **fune no hobashira no itadaki ni tomatte yasumimashita** (на кораблей мачты садилась и отдыхала).そして、幾日かの後、もとの我が家へ帰ってきました。**Soshite, ikunichi-ka no ato, moto no wagaya e kaette kimashita** (и вот через несколько дней в прежний свой дом вернулась). 父親は、まだ達者でいました。**Chichioya wa, mada tassha de iraremashita** (отец пока еще крепким был; *tassha* — /зд./ *крепкий, здоровый*). けれど、鳥になってしまった妹は、もはやものをいうことができません。**Keredo, tori ni natte shimatta imōto wa** (однако птицей ставшая младшая сестра), **mohaya mono wo iu koto ga dekimasen** (уже разговаривать не могла). つぎに姉さんを探しました。**Tsugi ni nē-san wo sagashimashita** (затем старшую сестру искала). けれど見あたりませ

ん。 **Keredo miatarimasen** (однако не нашла; *miataru* — попадаться на глаза). 妹は、川の辺へ飛んでゆきました。 **Imōto wa, kawa no hotori e tonde yukimashita** (младшая сестра к реке полетела). すると、なつかしい姉さんの姿によく似た柳の木が一本立っていました。 **Suru to, natsukashii nē-san no sugata ni yoku nita** (и вот на любимой старшей сестры фигуру очень похожее) **yanagi no ki ga ippon tatte imashita** (дерево ивы одно стояло). これは、きっと姉さんにちがいないと思いましたから、その枝に止まりました。 **Kore wa, kitto nē-san ni chigainai to omoimashita kara** (это определленно сестра, не иначе — так подумала, поэтому), **sono eda ni tomarimashita** (на его ветку опустилась).

つばめは、王さまの頭の上の空を、二、三べんまわりました。そして、どことなく影を消してしまいました。

つばめは、昼となく、夜となく海の上を渡りました。疲れたときは、船のほばしらの頂に止まって休みました。そして、幾日かの後、もとの我が家へ帰ってきました。父親は、まだ達者でいられました。けれど、鳥になってしまった妹は、もはやものをいうことができません。つぎに姉さんを探しました。けれど見あたりません。妹は、川

の辺へ飛んでゆきました。すると、なつかしい姉さんの姿によく似た柳の木が一本立っていました。これは、きっと姉さんにちがいないと思いましたから、その枝に止まりました。

つばめは、柳の木の枝に止まって、しきりに快活になきました。 **Tsubame wa, yanagi no ki no eda ni tomatte** (ласточка на ивы ветке сидя), **shikiri ni kaikatsu ni nakimashita** (непрерывно жизнерадостно пела). けれど、柳の木の枝は、風に吹かれて、おりおり音なく揺れるばかりで、なんの答えもいたしませんでした。 **Keredo, yanagi no ki no eda wa** (однако ивы ветки), **kaze ni fukarete** (ветром обдуваемые), **ori-ori oto naku yureru bakari de** (время от времени беззвучно качались только), **nan no kotae mo itashimasen deshita** (никакого ответа не давали).

つばめは、秋の末まで、毎日その柳の木のあたりを飛んで、なっていました。 **Tsubame wa, aki no sue made, mainichi sono yanagi no ki no atari wo tonde, naite imashita** (ласточка до осени конца каждый день вокруг этой ивы летала и пела). けれど、寒くなったときに、どこへか飛んでいってしまいました。 **Keredo, samuku natta toki ni** (однако холодно стало когда), **doko e ka tonde itte shi-**

maimashita (куда-то улетела). それからというもの、毎年春になると、どこからか、つばめが飛んできて、柳の木に止まってないていました。**Sorekara to iu mono** (с тех пор), **maitoshi haru ni naru to** (каждый год, весна наступала когда), **doko kara ka, tsubame ga tonde kite** (откуда-то ласточка прилетала), **yanagi no ki ni tomatte naite imashita** (на ивы деревце садилась и пела).

つばめは、柳の木の枝に止まって、しきりに快活になきました。けれど、柳の木の枝は、風に吹かれて、おりおり音なく揺れるばかりで、なんの答えもいたしませんでした。

つばめは、秋の末まで、毎日その柳の木のあたりを飛んで、ないていました。けれど、寒くなったときに、どこへか飛んでいってしまいました。それからというもの、毎年春になると、どこからか、つばめが飛んできて、柳の木に止まってないていました。

月夜と眼鏡

Tsukiyo to megane

(Лунная ночь и очки)

町も、野も、いたるところ、緑の葉に包まれているころでありました。 **Machi mo, no mo** (и город, и поля), **itaru tokoro** (повсюду), **midori no hani tsutsumarete iru koro de arimashita** (в зеленые листья /= в зелень/ одеты были; *tsutsumi* — заворачивать).

おだやかな、月のいい晩のことです。 **Odayaka na, tsuki no ii ban no koto de arimasu** (спокойный лунный вечер был). 静かな町のはずれにおばあさんは住んでいましたが、おばあさんは、ただ一人、窓の下にすわって、針仕事をしていました。 **Shizuka na machi no hazure ni** (на тихой города окраине) **obāsan wa sunde imashita ga** (старушка жила), **obāsan wa, tada hitori** (старушка совсем одна), **mado no shita ni suwatte, hari-shigoto wo shite imashita** (у окна сидя, рукоделием занималась; *hari* — иголка; *hari-shigoto* — шитье, рукоделие, букв. «работа иголкой»).

ランプの灯が、あたりを平和に照らしていました。 **Rampu no hi ga, atari wo heiwa ni terashite imashita** (лампы свет вокруг мирно светил; *terasu* — *светить, освещать*). おばあさんは、もういい年でありましたから、目がかすんで、針のめどによく糸が通らないので、ランプの灯に、いくたびも、すかしてながめたり、また、しわのよった指さきで、細い糸をよったりしていました。 **Obāsan wa, mō ii toshi de arimashita kara** (старушка уже в приличном возрасте была, поэтому), **me ga kasunde** (зрение плохое /было/; *kasumi* — *туманиться, тускнеть*), **hari no medo ni yoku ito ga tōranai node** (и в игольное ушко как следует нитка не продевалась, поэтому; *tōru* — *проходить /сквозь что-либо/*), **rampu no hi ni** (в свете лампы), **ikutabimo** (много раз), **sukashite nagametari** (присматривалась), **mata, shiwa no yotta yubisaki de, hosoi ito wo yottari shite imashita** (и снова морщинистыми пальцами тонкую нитку скручивала).

 町も、野も、いたるところ、緑の葉に包まれているころでありました。

おだやかな、月のいい晩のことです。静かな町のはずれにおばあさんは住んでいましたが、おばあさんは、ただ一人、窓の下にすわって、針仕事をしていました。

ランプの灯が、あたりを平和に照らしていました。おばあさんは、もういい年でありましたから、目がかすんで、針のめどによく糸が通らないので、ランプの灯に、いくたびも、すかしてながめたり、また、しわのよった指さきで、細い糸をよったりしていました。

月の光は、うす青く、この世界を照らしていました。 **Tsuki no hikari wa, usu-aoku, kono sekai wo terashite imashita** (лунный свет бледно этот мир освещал). なまあたかな水の中に、木立も、家も、丘も、みんな浸されたようであります。 **Nama-atataka na mizu no naka ni** (в теплую воду), **kodachi mo, ie mo, oka mo** (и деревья, и дома, и холмы), **minna hitasareta yō de arimasu** (все погружено было как будто; *nama-atataakai* — тепловатый; *hitasu* — погружать, пропитывать). おばあさんは、こうして仕事をしながら、自分の若い時分のことや、また、遠方の親戚のことや、離れて暮らしている孫娘のことなどを、空想していたのであります。 **Obāsan wa, kō shite shigoto wo shi-nagara** (старушка, таким образом работая), **jibun no wakai jibun no koto ya** (свои молодые годы; *jibun* — время, годы), **mata, empō no shinseki no koto ya** (и дальних

родственников), **hanarete kurashite iru mago-musume no koto nado wo** (отдельно живущую внучку и прочее), **kūsō-shite ita no de arimasu** (воображала = представляла).

月の光は、うす青く、この世界を照らしていました。なまあたかな水の中に、木立も、家も、丘も、みんな浸されたようでもあります。おばあさんは、こうして仕事をしながら、自分の若い時分のことや、また、遠方の親戚のことや、離れて暮らしている孫娘のことなどを、空想していたのであります。

目ざまし時計の音が、カタ、コト、カタ、コトとたなの上で刻んでいる音がするばかりで、あたりはしんと静まっていました。 **Mezamashi-dokei no oto ga** (будильника звук), **kata-koto, kata-koto to tana no ue de kizande iru oto ga suru bakari de** (тик-так, тик-так — на полке тикающий звук раздавался только; *oto ga suru* — слышаться, раздаваться /о звуках/), **atari wa shin-to shizumatte imashita** (вокруг было тихо). ときどき町の人通りのたくさんな、にぎやかな巷の方から、なにか物売りの声や、また、汽車のゆく音のような、かすかなとどろきが聞こえてくるばかりで

あります。Tokidoki machi no hitodōri no takusan na, nigiyaka na chimata no hō kara (иногда городского многолюдного, шумного квартала со стороны), nani-ka monouri no koe ya (каких-то торговцев голоса и), mata, kisha no yuku oto no yō na, kasuka na todoroki ga (паровоза идущего звук как будто — слабый гул; *todoroki* — *грохот*) kikoete kuru bakari de arimasu (доносился только).

おばあさんは、いま自分はどこにどうしているのすら、思い出せないように、ぼんやりとして、夢を見るような穏やかな気持ちですわっていました。Obāsan wa, ima jibun wa doko ni dō shite iru no sura (старушка, сейчас она где и что делает, даже), omoidasenai yō ni (вспомнить не могла, словно), bon'yari to shite (в рассеянности), yume wo miru yō na odayaka na kimochi de suwatte imashita (сон видела как будто — в спокойном настроении пребывая, сидела).

 目ざまし時計の音が、カタ、コト、カタ、コトとたなの上で刻んでいる音がするばかりで、あたりはしんと静まっていました。ときどき町の人通りのたくさんな、にぎやかな巷の方から、なにか物売りの声や、また、汽車のゆく音のような、かすかなとどろきが聞こえてくるばかりであります。

おばあさんは、いま自分はどこにどうしているのすら、思い出せないように、ぼん

やりとして、夢を見るような穏やかな気持ちですわっていました。

このとき、外の戸をコト、コトたたく音がしました。 **Kono toki, soto no to wo koto-koto tataku oto ga shimashita** (в это время снаружи в дверь — тук-тук — постучали: звук послышался). おばあさんは、だいぶ遠くなった耳を、その音のする方にかたむけました。 **Obāsan wa, daibu tōku natta mimi wo, sono oto no suru hō ni katamukemashita** (старушка весьма глухими ставшими ушами к этому звуку прислушалась). いま時分、だれもたずねてくるはずがないからです。 **Ima jibun, dare mo tazunete kuru hazu ga nai kara desu** (в такое время никто прийти не должен бы). きっとこれは、風の音だろうと思いました。 **Kitto kore wa, kaze no oto darō to omoimashita** (непременно это ветра звук, наверное, подумала). 風は、こうして、あてもなく野原や、町を通るのであります。 **Kaze wa, kō shite, ate mo naku nohara ya, machi wo tōru no de arimasu** (ветер вот так без цели по полям и городам носится).

すると、今度、すぐ窓の下に、小さな足音がしました。 **Suru to, kondo, sugu mado no shita ni, chīsa na ashioto ga shimashita** (и вот теперь прямо под окном тихие шаги послышались). おばあさ

んは、いつもに似ず、それをききつけました。 **Obāsan wa, itsumo ni nizu, sore wo kikitsukemashita** (старушка — на нее не похоже — это /= звуки/ расслышала).

このとき、外の戸をコト、コトたたく音がしました。おばあさんは、だいぶ遠くなった耳を、その音のする方にかたむけました。いま時分、だれもたずねてくるはずがないからです。きっとこれは、風の音だろうと思いました。風は、こうして、あてもなく野原や、町を通るのであります。

すると、今度、すぐ窓の下に、小さな足音がしました。おばあさんは、いつもに似ず、それをききつけました。

「おばあさん、おばあさん。」と、だれか呼ぶのであります。 **“Obāsan, obāsan” to, dareka yobu no de arimasu** (бабушка, бабушка, — кто-то позвал).

おばあさんは、最初は、自分の耳のせいではないかと思いました。 **Obāsan wa, saisho wa, jibun no mimi no sei de nai ka to omoimashita** (старушка вначале, что обозначалась, подумала).そして、手を動かすのをやめていました。 **Soshite, te wo ugokasu**

no wo yamete imashita (затем работу прекратила /букв. двигать руками перестала/).

「おばあさん、窓を開けてください。」
と、また、だれかいいました。**“Obāsan, mado wo akete kudasai” to, mata, dare-ka iimashita** (бабушка, окошко открой, пожалуйста, — снова кто-то сказал).

おばあさんは、だれが、そういうのだ
ろうと思って、立って、窓の戸を開けまし
た。**Obāsan wa, dare ga, sō iu no darō to omotte** (ста-
рушка: кто это еще? — подумав), **tatte, mado no to wo ake-**
mashita (встала и ставни открыла). 外は、青白い月
の光が、あたりを昼間のように、明るく照
らしているのであります。**Soto wa, aojiroi tsuki**
no hikari ga (на улице бледной луны свет), **atari wo hiru-**
ma no yō ni, akaruku terashite iru no de arimasu (окрест-
ности, как днем, ярко освещал).

「おばあさん、おばあさん。」と、だれ
か呼ぶのであります。

おばあさんは、最初は、自分の耳のせい
でないかと思いました。そして、手を動か
すのをやめていました。

「おばあさん、窓を開けてください。」と、
また、だれかいいました。

おばあさんは、だれが、そういうのだ
ろうと思って、立って、窓の戸を開けまし

た。外は、青白い月の光が、あたりを昼間のように、明るく照らしているのであります。

窓の下には、脊のあまり高くない男が立って、上を向いていました。 **Mado no shita ni wa, se no amari takakunai otoko ga tatte, ue wo muite imashita** (под окном роста не очень высокого мужчину стоял и вверх смотрел). 男は、黒い眼鏡をかけて、ひげがありました。 **Otoko wa, kuroi megane wo kakete, hige ga arimashita** (мужчина в темных очках был, и усы были).

「私は、おまえさんを知らないが、だれですか？」と、おばあさんはいいました。 **“Watashi wa, o-mae-san wo shiranai ga, dare desu ka** (я тебя не знаю, ты кто)?” **to obāsan wa iimashita** (старушка сказала).

おばあさんは、見知らない男の顔を見て、この人はどこか家をまちがえてたずねてきたのではないかと思いました。 **Obāsan wa, mishiranai otoko no kao wo mite** (старушка, незнакомого мужчины лицо увидев), **kono hito wa doko-ka ie wo machigaete tazunete kita no de wa nai ka to omoimashita** (этот человек где-то домом ошибся и /поэтому к ней/ пришел, наверное, подумала).

 窓の下には、脊のあまり高くない男が立って、上を向いていました。男は、黒い眼鏡をかけて、ひげがありました。

「私は、おまえさんを知らないが、だれですか？」と、おばあさんはいいました。

おばあさんは、見知らない男の顔を見て、この人はどこか家をまちがえてたずねてきたのではないかと思いました。

「私は、眼鏡売りです。 “**Watashi wa, megane-uri desu** (я очков продавец). いろいろな眼鏡をたくさん持っています。 **Iro-iro na megane wo takusan motte imasu** (разных очков /у меня/ много есть). この町へは、はじめてですが、じつに気持ちのいいきれいな町です。 **Kono machi e wa, hajimete desu ga** (в этом городе я впервые, но), **jitsu ni kimochi no ii kirei na machi desu** (в самом деле приятный, красивый городок). 今夜は月がいいから、こうして売って歩くのです。」と、その男はいいました。 **Kon'ya wa tsuki ga ii kara, kō shite utte aruku no desu** (сегодня ночью лунно, поэтому вот так продаю хожу)” **to, sono otoko wa iimashita** (этот мужчина сказал).

おばあさんは、目がかすんでよく針のめどに、糸が通らないで困っていたやさきでありましたから、「私の目に合うような、

よく見える眼鏡はありますか。」と、おばあさんはたずねました。 **Obāsan wa, me ga kasunde** (у старушки зрение плохое /было/) **yoku hari no medo ni, ito ga tōranaide komatte ita yasaki de arimashita kara** (в игольное ушко нитка не продевалась, и /старушка/ мучилась — только что /дело было/, поэтому), **“Watashi no me ni au yō na, yoku mieru megane wa arimasu kai (для моих глаз подходящие, чтобы хорошо видеть, очки есть ли)?” to, obāsan wa tazunemashita** (старушка спросила; *tazuneru* — /зд./ спрашивать, осведомляться).

「私は、眼鏡売りです。いろいろな眼鏡をたくさん持っています。この町へは、はじめてですが、じつに気持ちのいいきれいな町です。今夜は月がいいから、こうして売って歩くのです。」と、その男はいいました。

おばあさんは、目がかすんでよく針のめどに、糸が通らないで困っていたやさきでありましたから、「私の目に合うような、よく見える眼鏡はありますか。」と、おばあさんはたずねました。

男は手にぶらさげていた箱のふたを開きました。 **Otoko wa te ni burasagete ita hako no futa wo**

hirakimashita (мужчина на руке висевшего ящика крышку открыл). **そして、その中から、おばあさんに向くような眼鏡をよっていましたが、やがて、一つのべっこうぶちの大きな眼鏡を取り出して、これを窓から顔を出したおばあさんの手に渡しました。Soshite, sono naka kara, obāsan ni muku yō na megane wo yotte imashita ga** (затем, из него для старушки подходящие очки выбирая; *yori* — /зδ./ *выбрать*), **yagate, hitotsu no bekkō-buchi no ōki na megane wo toridashite** (наконец одни в черепаховой оправе большие очки достал и), **kore wo mado kara kao wo dashita obāsan no te ni watashimashita** (их из окна высунувшейся старушке передал).

「これなら、なんでもよく見えること請け合いです。」と、男はいいました。“**Kore nara, nan demo yoku mieru koto ukeai desu** (ВОТ в них все что угодно хорошо видно будет — ручаюсь; *ukeai* — /зδ./ *гарантировать, ручаться*)” **to, otoko wa iimashita** (мужчина сказал).

男は手にぶらさげていた箱のふたを開きました。そして、その中から、おばあさんに向くような眼鏡をよっていましたが、やがて、一つのべっこうぶちの大きな眼鏡を取り出して、これを窓から顔を出したおばあさんの手に渡しました。

「これなら、なんでもよく見えること請け合いです。」と、男はいいました。

窓の下の男が立っている足もとの地面には、白や、紅や、青や、いろいろの草花が、月の光を受けてくろずんで咲いて、香っていました。 **Mado no shita no otoko ga tatte iru ashimoto no jimen ni wa** (под окном мужчина стоял, и /у него/ под ногами), **shiro ya, aka ya, ao ya, iroiro no kusabana ga** (белые, красные, синие, разные цветы), **tsuki no hikari wo ukete kurozunde saite, kaotte imashita** (лунный свет принимая /= под светом луны/, темнели и благоухали; *niou* — пахнуть).

おばあさんは、この眼鏡をかけてみました。 **Obāsan wa, kono megane wo kakete mimashita** (старушка эти очки примерила).そして、あちらの目ざまし時計の数字や、暦の字などを読んでみましたが、一字、一字がはっきりとわかるのでした。 **Soshite, achira no mezamashi-dokei no sūji ya, koyomi no ji nado wo yonde mimashita ga** (затем того будильника цифры и календаря цифры прочитать попробовала и), **ichi-ji, ichi-ji ga hakkiri to wakaru no deshita** (каждую циферку четко разглядела).それは、ちょうど幾十年前の娘の時分には、おそらく、こんなになんでも、はっきりと目に映ったのであろうと、おばあさんに思われたほどで

す。Sore wa (это), **chōdo ikujūnen mae no musume no jibun ni wa** (точно как много лет назад в девичьи /= молодые/ годы), **osoraku, konna ni nan demo, hakkiri to me ni utsutta no de arō to** (наверное, так же все что угодно четко видела), **obāsan ni omowareta hodo desu** (старушке подумалось даже).

 窓の下の男が立っている足もとの地面には、白や、紅や、青や、いろいろの草花が、月の光を受けてくろずんで咲いて、香っていました。

おばあさんは、この眼鏡をかけてみました。そして、あちらの目ざまし時計の数字や、暦の字などを読んでみましたが、一字、一字がはっきりとわかるのでした。それは、ちょうど幾十年前の娘の時分には、おそらく、こんなになんでも、はっきりと目に映ったのであろうと、おばあさんに思われたほどです。

おばあさんは、大喜びでありました。**Obāsan wa, ōyorokobi de arimashita** (старушка сильно обрадовалась).

「あ、これをおくれ。」といって、さっそく、おばあさんは、この眼鏡を買いました。

た。 “A, kore wo o-kure” to itte, sassoku, obāsan wa, kono megane wo kaimashita (о, эти дайте, — сказав, немедленно старушка эти очки купила).

おばあさんが、錢を渡すと、黒い眼鏡をかけた、ひげのある眼鏡売りの男は、立ち去ってしまいました。 Obāsan ga zenī wo watasu to (старушка мелочь передала когда), kuroi megane wo kaketa, hige no aru megane-uri no otoko wa, tachisatte shimaimashita (в темных очках усатый продавец-мужчина удалился). 男の姿が見えなくなったときには、草花だけが、やはりもとのように、夜の空気の中に香っていました。 Otoko no sugata ga mienaku natta toki ni wa (мужчины фигура видна быть перестала когда), kusabana dake ga, yahari moto no yō ni, yoru no kūki no naka ni kaotte imashita (цветы только, как и прежде, в ночном воздухе благоухали).

おばあさんは、大喜びでありました。

「あ、これをおくれ。」といって、さっそく、おばあさんは、この眼鏡を買いました。

おばあさんが、錢を渡すと、黒い眼鏡をかけた、ひげのある眼鏡売りの男は、立ち去ってしまいました。男の姿が見えなくなったときには、草花だけが、やはりもとのように、夜の空気の中に香っていました。

おばあさんは、窓を閉めて、また、もとのところにすわりました。 **Obāsan wa, mado wo shimete, mata, moto no tokoro ni suwarimashita** (старушка окно закрыла и снова на прежнее место села). **こんどは** 楽々と針のめどに糸を通すことができました。 **Kondo wa raku-raku to hari no medo ni ito wo tōsu koto ga dekimashita** (на этот раз с легкостью в игольное ушко нитку продеть смогла). おばあさんは、眼鏡をかけたり、はずしたりしました。 **Obāsan wa, megane wo kaketari, hazushitari shimashita** (старушка очки то надевала, то снимала; конструкция *-tari... -tari...* *suru* используется для перечисления глаголов без учета хронологической последовательности, а также для подчеркивания попеременно повторяющихся действий /обычно с противоположным значением/; глагол *suru* иногда опускается /особенно в устной речи/). ちょうど子供のように珍しくて、いろいろにしてみたかったのと、もう一つは、ふだんかけないのに、急に眼鏡をかけて、ようすが変わったからでありました。 **Chōdo kodomo no yō ni** (прямо как ребенок) **mezurashikute, iro-iro ni shite mitakatta no to** (любопытно /было/, и чего только попробовать не хотела), **mō hitotsu wa** (а еще), **fudan kaketsukenai noni** (обычно /очки/ не носила хотя), **kyū ni megane wo kakete** (вдруг очки надела когда), **yōsu ga kawatta kara de arimashita** (вид /= все вокруг/ изменилось потому что).

おばあさんは、かけていた眼鏡を、またはずしました。Obāsan wa, kakete ita megane wo, mata hazushimashita (старушка надетые очки снова сняла). それをたなの上の目ざまし時計のそばにのせて、もう時刻もだいぶ遅いから休もうと、仕事を片づけにかかりました。Sore wo tana no ue no mezamashi-dokei no soba ni nosete (их на полку с будильником рядом положила), mō jikoku mo daibu osoi kara (уже время весьма позднее /было/, поэтому) yasumō to (отдохнуть решив), shigoto wo katazuke ni kakarimashita (работу складывать начала).

おばあさんは、窓を閉めて、また、もとのところにすわりました。こんどは楽々と針のめどに糸を通すことができました。おばあさんは、眼鏡をかけたり、はずしたりしました。ちょうど子供のように珍しくて、いろいろにしてみたかったのと、もう一つは、ふだんかけつけないのに、急に眼鏡をかけて、ようすが変わったからでありました。

おばあさんは、かけていた眼鏡を、またはずしました。それをたなの上の目ざまし時計のそばにのせて、もう時刻もだいぶ遅いから休もうと、仕事を片づけにかかりました。

このとき、また外の戸をトン、トンとたたくものがありました。 **Kono toki, mata soto no to wo ton-ton to tataku mono ga arimashita** (в это время снова снаружи в дверь — тук-тук — постучали). おばあさんは、耳を傾けました。 **Obāsan wa, mimi wo katamukemashita** (старушка прислушалась).

「なんという不思議な晩だろう。また、だれかきたようだ。もう、こんなにおそいののに……。」 “**Nan to iu fushigi na ban darō** (что за удивительный вечер)? **Mata, dare-ka kita yō da** (опять кто-то пришел, кажется). **Mō, konna ni osoi noni** (хотя уже так поздно)…”

と、おばあさんはいって、時計を見ますと、外は月の光に明るいけれど、時刻はもうだいぶ更けていました。 **to, obāsan wa itte** (старушка сказала), **tokei wo mimasu to** (и на часы посмотрела), **soto wa tsuki no hikari ni akarui keredo** (на улице от лунного света светло было, однако), **jikoku wa mō daibu fukete imashita** (время уже весьма позднее было).

このとき、また外の戸をトン、トンとたたくものがありました。おばあさんは、耳を傾けました。

「なんという不思議な晩だろう。また、だれかきたようだ。もう、こんなにおそいののに……。」

と、おばあさんはいって、時計を見ますと、外は月の光に明るいけれど、時刻はもうだいぶ更けていました。

おばあさんは立ち上がって、入り口の方にゆきました。Obāsan wa tachiagatte, iriguchi no hō ni yukimashita (старушка встала и ко входу /= к двери/ пошла). 小さな手でたたくと見えて、トン、トンというかわいらしい音がしていたのであります。Chīsa na te de tataku to miete (маленькой ручкой стучали, казалось), ton-ton to iu kawaii rashii oto ga shite ita no de arimasu (тук-тук — симпатичный звук слышался).

「こんなにおそくなってから……。」と、おばあさんは口のうちにいいながら戸を開けてみました。“Konna ni osoku natte kara (в такой поздний час)...” to, obāsan wa kuchi no uchi de ii-nagara to wo akete mimashita (старушка, себе под нос говоря, дверь открыла, было). するとそこには、十二、三の美しい女の子が目うるませて立っていました。Suru to soko ni wa (и вот там), jūni-san no utsukushii onna no ko ga me wo urumasete tatte imashita (12-13 лет красивая девочка с мокрыми глазами /= в слезах/ стояла).

「どこの子か知らないが、どうしてこんなにおそくたずねてきました？」と、お

ばあさんは、いぶかしがりながら問いました。“**Doko no ko ka shiranai ga** (откуда ты, девочка, не знаю, но), **dōshite konna ni osoku tazunete kimashita** (почему так поздно /ко мне/ пришла)?” **to, obāsan wa, ibukashigari-nagara toimashita** (старушка, подозревая /= подозрительно/, спросила).

 おばあさんは立ち上がって、入り口の方にゆきました。小さな手でたとくに見えて、トン、トンというかわいらしい音がしていたのであります。

「こんなにおそくなってから……。」と、おばあさんは口のうちにいいながら戸を開けてみました。するとそこには、十二、三の美しい女の子が目うるませて立っていました。

「どこの子か知らないが、どうしてこんなにおそくたずねてきました？」と、おばあさんは、いぶかしがりながら問いました。

「私は、町の香水製造場に雇われています。“**Watashi wa, machi no kōsui seizōjō ni yatowarete imasu** (я на городском парфюмерном заводе работаю /букв. на завод нанята/; *yatou* — нанимать на работу). 毎日、毎日、白ばらの花から取った香水をび

んに詰めています。Mainichi, mainchi, shirobara no hana kara totta kōsui wo bin ni tsumete imasu (каждый день, каждый день из цветов белых роз полученные духи во флаконы разливаю). そして、夜、おそく家に帰ります。Soshite, yoru, osoku ie ni kaerimasu (и ночью поздно домой возвращаюсь). 今夜も働いて、独りぶらぶら月がいいので歩いてきますと、石につまづいて、指をこんなに傷つけてしまいました。Kon'ya mo hataraitte (сегодня ночью тоже работала), hitori bura-bura tsuki ga ii node aruite kimasu to (в одиночестве, лунный вечер поскольку, гуляла и), ishi ni tsumazuite, yubi wo konna ni kizutsukete shimaimashita (о камень споткнулась и палец вот так поранила). 私は、痛くて、痛くて我慢ができないのです。Watashi wa, itakute, itakute gaman ga dekinai no desu (мне так больно, так больно, терпеть не могу). 血が出てとまりません。Chi ga dete tomarimasen (кровь идет, не остановится). もう、どの家もみんな眠ってしまいました。Mō, dono ie mo minna nemutte shimaimashita (уже во всех домах спят). この家の前を通ると、まだおばあさんが起きておいでなさいます。Kono ie no mae wo tōru to (это-го /= вашего/ дома мимо проходила когда), mada obāsan ga okite oide nasaimasu (еще вы бодрствовали). 私は、おばあさんがごしんせつな、やさしい、いい方だということを知っています。Watashi

wa, obāsan ga go-shinsetu na, yasashii, ii kata da to iu koto wo shitte imasu (я, что бабушка отзывчивая, добрая, хорошая женщина, знаю). **それでつい、戸をたたく気になったのであります。」**と、髪の中の長い、美しい少女はいいました。**Sore de tsui, to wo tataku ki ni natta no de arimasu** (поэтому нечаянно в дверь постучать захотела)” **to, kami no ke no nagai, utsukushii shōjo wa iimashita** (длинноволосая красивая девушка сказала).

「私は、町の香水製造場に雇われています。毎日、毎日、白ばらの花から取った香水をびんに詰めています。そして、夜、おそく家に帰ります。今夜も働いて、独りぶらぶら月がいいので歩いてきますと、石につまずいて、指をこんなに傷つけてしまいました。私は、痛くて、痛くて我慢ができないのです。血が出てとまりません。もう、どの家もみんな眠ってしまいました。この家の前を通ると、まだおばあさんが起きておいでなさいます。私は、おばあさんがごしんせつな、やさしい、いい方だということを知っています。それでつい、戸をたたく気になったのであります。」と、髪の中の長い、美しい少女はいいました。

おばあさんは、いい香水の匂いが、少女の体にしみているとみえて、こうして話している間に、ぷんぷんと鼻にくるのを感じました。Obāsan wa (старушка), ii kōsui no nioi ga, shōjo no karada ni shimite iru to miete (хороших духов аромат в девушки тело впитался, казалось, поэтому), kō shite hanashite iru aida ni (вот так /девушка/ говорила пока), pun-pun to hana ni kuru no wo kanjimashita (в нос ударял, чувствовала = старушка чувствовала сильный запах духов).

「そんなら、おまえは、私を知っているのですか。」と、おばあさんはたずねました。“Sonnara, o-mae wa, watashi wo shitte iru no desu ka (значит, ты меня знаешь?)” to obāsan wa tazunemashita (старушка спросила).

「私は、この家の前をこれまでたびたび通って、おばあさんが、窓の下で針仕事をなさっているのを見て知っています。」と、少女は答えました。“Watashi wa, kono ie no mae wo kore made tabi-tabi tōtte (я вашего дома мимо до сих пор много раз проходила и), obāsan ga, mado no shita de hari-shigoto wo nasatte iru no wo mite shitte imasu (как бабушка /= вы/ у окна шитьем занимается, видела)” to, shōjo wa kotaemashita (девушка ответила).

おばあさんは、いい香水の匂いが、少女の体にしみているとみえて、こうして話し

ている間に、ぷんぷんと鼻にくるのを感じました。

「そんなら、おまえは、私を知っているのですか。」と、おばあさんはたずねました。

「私は、この家の前をこれまでたびたび通って、おばあさんが、窓の下で針仕事をなさっているのを見て知っています。」と、少女は答えました。

「まあ、それはいい子だ。 “*Mā, sore wa ii ko da* (ой, какая хорошая девочка). どれ、その怪我をした指を、私にお見せなさい。 *Dore, sono kega wo shita yubi wo, watashi ni o-mise-nasai* (ну-ка, этот пораненный пальчик мне покажи-ка). なにか薬をつけてあげよう。」と、おばあさんはいいました。 *Nani-ka kusuri wo tsukete ageyō* (какое-нибудь лекарство приложу)” *to, obāsan wa iimashita* (старушка сказала). そして、少女をランプの近くまで連れてきました。 *Soshite, shōjo wo rampu no chikaku made tsurete kimashita* (затем девушку к лампе подвела). 少女は、かわいらしい指を出して見せました。 *Shōjo wa, kawairashii yubi wo dashite misemashita* (девушка миленький пальчик показала). すると、真っ白な指から赤い血が流れていました。 *Suru to,*

masshiro na yubi kara akai chi ga nagarete imashita (и из белоснежного пальца алая кровь текла).

「まあ、それはいい子だ。どれ、その怪我をした指を、私にお見せなさい。なにか薬をつけてあげよう。」と、おばあさんはいいました。そして、少女をランプの近くまで連れてきました。少女は、かわいらしい指を出して見せました。すると、真っ白な指から赤い血が流れていました。

「あ、かわいそうに、石ですりむいて切ったのだろう。」と、おばあさんは、口のうちにいいましたが、目がかすんで、どこから血が出るのかよくわかりませんでした。 “**A, kawai sō ni, ishi de surimu ite kitta no darō** (ой, бедненькая, о камешек поцарапала и порезала, наверное)” **to, obāsan wa, kuchi no uchi de iimashita ga** (старушка себе под нос сказала, но), **me ga kasunde, doko kara chi ga deru no ka yoku wakarimasen deshita** (зрение плохое было, откуда кровь течет — не поняла).

「さっきの眼鏡はどこへいった。」と、おばあさんは、たなの上を探しました。 “**Sakki no megane wa doko e itta** (недавние = те очки куда подевались)?” **to, obāsan wa, tana no ue wo sagashi-**

mashita (старушка на полке искала). 眼鏡は、目ざまし時計のそばにあったので、さっそく、それをかけて、よく少女の傷口を、見てやろうと思いました。 **Megane wa, mezamashi-dokei no soba ni atta node** (очки с будильником рядом лежали, поэтому), **sassoku, sore wo kakete** (быстренько их надела и), **yoku shōjo no kizuguchi wo, mite yarō to omoimashita** (хорошенько девушки рану осмотреть решила).

「あ、かわいそうに、石ですりむいて切ったのだろう。」と、おばあさんは、口のうちでいいましたが、目がかすんで、どこから血が出るのかよくわかりませんでした。

「さっきの眼鏡はどこへいった。」と、おばあさんは、たなの上を探しました。眼鏡は、目ざまし時計のそばにあったので、さっそく、それをかけて、よく少女の傷口を、見てやろうと思いました。

おばあさんは、眼鏡をかけて、この美しい、たびたび自分の家の前を通ったという娘の顔を、よく見ようとしました。 **Obāsan wa, megane wo kakete** (старушка, очки надел), **kono utsumushii, tabi-tabi jibun no ie no mae wo tōtta to iu musume no kao wo** (этой прекрасной, иногда мимо ее дома про-

ходившей девушки лицо), **yoku miyō to shimashita** (как следует рассмотреть попыталась). **すると、おばあさんはたまげてしまいました。Suru to, obāsan wa tamagete shimaimashita** (и тут старушка обомлела). **それは、娘ではなくて、きれいな一つのこちょうでありました。Sore wa, musume de wa nakute, kirei na hitotsu no kochō de arimashita** (это не девушка, а красивая бабочка была). **おばあさんは、こんな穏やかな月夜の晩には、よくこちょうが人間に化けて、夜おそくまで起きている家を、たずねることがあるものだという話を思い出しました。Obāsan wa, konna odayaka na tsukiyo no ban ni wa** (старушка, что в такие тихие лунные вечера), **yoku kochō ga ningen ni bakete** (часто бабочки, людьми оборачиваясь), **yoru osoku made okite iru ie wo** (в ночь до поздна не спящие дома), **tazuneru koto ga aru mono da** (приходят, бывает) **to iu hanashi wo omoidashimashita** (такую историю вспомнила). **そのこちょうは足を傷めていたのです。Sono kochō wa ashi wo itamete ita no desu** (у этой бабочки лапка поранена была).

おばあさんは、眼鏡をかけて、この美しい、たびたび自分の家の前を通ったという娘の顔を、よく見ようとしました。すると、おばあさんはたまげてしまいました。それは、娘ではなくて、きれいな一つのこちょう

うでありました。おばあさんは、こんな穏やかな月夜の晩には、よくこちょうが人間に化けて、夜おそくまで起きている家を、たずねることがあるものだという話を思い出しました。そのこちょうは足を傷めていたのです。

「いい子だから、こちらへおいで。」と、おばあさんはやさしくいいました。 **“Ii ko da kara, kochira e oide** (ты хорошая девочка, сюда иди)” **to, obāsan wa yasashiku iimashita** (старушка ласково сказала). そして、おばあさんは先に立って、戸口から出て裏の花園の方へとまわりました。 **Soshite, obāsan wa saki ni tatte, toguchi kara dete ura no hanazono no hō e to mawarimashita** (затем старушка встала и, за дверь выйдя, на задний двор повернула). 少女は黙って、おばあさんの後についてゆきました。 **Shōjo wa damatte, obāsan no ato ni tsuite yukimashita** (девочка молча за старушкой следом пошла).

「いい子だから、こちらへおいで。」と、おばあさんはやさしくいいました。そして、おばあさんは先に立って、戸口から出て裏の花園の方へとまわりました。少女は黙って、おばあさんの後についてゆきました。

花園には、いろいろの花が、いまを盛りと咲いていました。 **Hanazono ni wa, iro-iro no hana ga, ima wo sakari to saite imashita** (в саду разные цветы сейчас в самом цвету были). 昼間は、そこに、ちょうや、みつばちが集まっていて、にぎやかでありましたけれど、いまは、葉蔭で楽しい夢を見ながら休んでいるとみえて、まったく静かでした。 **Hiruma wa, soko ni, chō ya, mitsubachi ga atsumatte ite, nigiyaka de arimashita keredo** (днем сюда бабочки и пчелы слетались, и шумно было, но), **ima wa, hakage de tanoshii yume wo mi-nagara yasunde iru to miete, mattaku shizuka deshita** (сейчас /они/ в тени листьев, приятные сны видя, отдыхали, видимо, совсем тихо было). ただ水のように月の青白い光が流れていました。 **Tada mizu no yō ni tsuki no aojiroi hikari ga nagarete imashita** (только, как вода, луны бледный свет струился). あちらの垣根には、白い野ばらの花が、こんもりと固まって、雪のように咲いています。 **Achira no kakine ni wa** (там у забора), **shiroi nobara no hana ga** (белого шиповника цветы), **kommori-to katamatte, yuki no yō ni** (шапкой, как снег = белоснежной шапкой; *kommori-to* — *густо*) **saite imasu** (цвели).

花園には、いろいろの花が、いまを盛りと咲いていました。 昼間は、そこに、ち

ようや、みつばちが集まっていて、にぎやかでありましたけれど、いまは、葉蔭で楽しい夢を見ながら休んでいるとみえて、まったく静かでした。ただ水のように月の青白い光が流れていました。あちらの垣根には、白い野ばらの花が、こんもりと固まって、雪のように咲いています。

「娘はどこへいった？」と、おばあさんは、ふいに立ち止まって振り向きしました。“**Musume wa doko e itta** (девушка куда подевалась)?” **to, obāsan wa, fui ni tachidomatte furimukimashita** (старушка, вдруг остановившись, оглянулась). 後からついてきた少女は、いつのまにか、どこへ姿を消したもののか、足音もなく見えなくなっていました。**Ato kara tsuite kita shōjo wa** (за ней следом шедшая девочка), **itsu no ma ni ka, doko e sugata wo keshita mono ka** (вдруг куда-то исчезла), **ashioto mo naku mienaku natte shimaimashita** (шагов нет /= не слышно/, ее не видно).

「みんなお休み、どれ私も寝よう。」と、おばあさんはいって、家の中へ入ってゆきました。“**Minna o-yasumi, dore watashi mo neyō** (все отдыхают, ну, и я пойду спать)” **to, obāsan wa itte, ie no**

naka e haitte yukimashita (старушка сказала и в дом зашла).

ほんとうに、いい月夜でした。 **Hontō ni, ii tsukiyo deshita** (в самом деле, чудесная лунная ночь была).

「娘はどこへいった？」と、おばあさんは、ふいに立ち止まって振り向きました。後からついてきた少女は、いつのまにか、どこへ姿を消したのか、足音もなく見えなくなっていました。

「みんなお休み、どれ私も寝よう。」と、おばあさんはいって、家の中へ入ってゆきました。

ほんとうに、いい月夜でした。

Содержание

<i>Как читать эту книгу</i>	3
赤い蠟燭と人魚。 Akai rōsoku to ningyo (Красные свечи и русалочка)	9
木と鳥になった姉妹。 Ki to tori ni natta shimai (Деревцем и птицей ставшие сестры)	69
月夜と眼鏡。 Tsukiyo to megane (Лунная ночь и очки)	112

Учебное издание

Японский с Огава Мимэй

ЛУННОЙ НОЧЬЮ

Сказки японского Андерсена

Пособие подготовила Елена Денисова

Корректор *Е. А. Вишневецкая*

Верстка *О. Б. Русакова*

Обложка *И. И. Мамыкин*

ООО «Издательство ВКН»

107497, Москва, ул. Бирюсинка, д. 6, к. 1–5

(495) 374-59-68

www.east-book.ru

www.muravei.ru

E-mail: muravei@muravei.ru

Подписано в печать 15.05.2018.

Формат 84х108 ¹/₃₂. Усл. печ. л. 7,56.

Тираж экз. Заказ № .